

Brumi Óvoda

1165 Budapest, Emma u. 18.

Telefonszám: 407-1367

OM:101 699

BRUMI ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Budapest

2017

Készült 2 eredeti példányban.

Sokszorosítva 5 példányban.

-

Tartalomjegyzék

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	4
1. HELYZETKÉP	5
2. AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPELVEI, CÉLOK	5
3. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	6
4. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	7
4.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	7
4.2. AZ ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	8
4.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	9
5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	10
5.1. JÁTÉK	10
5.2. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	12
5.3. VERSELÉS, MESÉLÉS	13
5.4. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, NÉPTÁNC	15
5.5. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA – MANUÁLIS TEVÉKENYSÉGEK	17
5.6. MOZGÁS	18
5.7. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	20
5.8. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	22
5.9. KÉTNYELVŰ ÓVODAI NEVELÉS	23
5.10. ÜNNEPEK	25
6. A HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMOT KIEGÉSZÍTŐ PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÁSOK	26
6.1. JÁTÉKOS IDEGEN NYELVI NEVELÉS BIZTOSÍTÁSA (ANGOL)	26
6.2. NÉPTÁNC	28
6.3. ZENEÓVODAI TEVÉKENYSÉG MEGVALÓSÍTÁSA	28
6.4. LÁB ÉS TARTÁSJAVÍTÓ TORNA – Vitamin torna	29
6.5. LOGOPÉDIA	29
6.6. FEJLESZTŐ TEVÉKENYSÉGEK SZERVEZÉSE ISKOLÁSKOR ELŐTTI ÉVBEN – Polgár Judit Sakkjátékszótér programja alapján	29
6.7. SAKK	29
6.8. ÚSZÁS	30

6.9. SÍELÉS/KORCSOLYA	31
6.10. BALETT/JÓGA	31
6.11. JUDO.....	31
6.12. ALAPOZÓ TORNA.....	32
7. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	32
7.1.SZEMÉLYI FELTÉTELEK	32
7.2. TÁRGYI FELTÉTELEK.....	34
7.3. SZERVEZETI ÉS IDŐKERETEK	35
7. 4. NEVELŐMUNKA TERVEZÉSE	36
8.AZ ÓVODA GYERMEKVÉDELMI FELADATAI	36
9. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	37
10. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE.....	38
10.1. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD KAPCSOLATA.....	38
10.2. AZ ÓVODA- ISKOLA KAPCSOLATA	40
10.3.KAPCSOLAT A SZAKSZOLGÁLATOKKAL.....	41
10.4.KAPCSOLAT AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓKKAL.....	41
10.5. KAPCSOLAT A FENNTARTÓVAL	42
11. A NEVELŐMUNKA ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI ELVEI	42
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	44
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	44

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A helyi pedagógiai program megírásakor és módosításakor a következő törvényeket, rendeleteket és egyéb szabályozókat vettük figyelembe.

Törvények

- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről,
- 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosításáról
- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és többszöri módosításai,
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, - valamint a gyermekvédelmi törvényt több pontban módosító
- 2012. évi CXCV. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Rendeletek

- 363/2012. (XII.17.) kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról,
- 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról,
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről,) EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról.

Egyéb, helyi pedagógiai dokumentumok

- Brumi Óvoda Alapító Okirata

- A Brumi Óvoda eddigi nevelési, fejlesztési dokumentumai (Brumi Óvoda előző nevelési programja, éves munkaterv, összegző év végi értékelések, ellenőrzési, értékelési tapasztalatok, szülői visszajelzések)
- Játékkal, mesével minősített program (szerkesztő: Zilahi Józsefné). OKI, 1998

1. HELYZETKÉP

Óvodákban több mint 10 éve dolgoztunk az Óvodai nevelés játékkal, mesével c. adoptált programban. Ez a program a kisgyermek harmonikus, teljes személyiségét átfogó neveléséhez kínál méltó, tartalmas elfoglaltságokat, biztosítja a kiegyensúlyozott optimális fejlesztést. A jó elveket átvettük a helyi pedagógiai programunkba, és módosítottuk az elmúlt 19 év nevelési tapasztalataival.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának (továbbiakban Alapprogram) előírásai szerint került sor egyes nevelési feladatok, tevékenységek módosítására, és a rendeletekben megjelent elvárások szerinti tartalmak beírására. Az Alapprogram kellő szabadságot biztosít az óvónő munkájában, ezzel a szabadsággal élve és a helyi sajátosságokat, igényeket beépítve (szülői igény az idegen nyelvi nevelés biztosítása), a lehetőségeket kihasználva valamint a prevenció kiemelésével a korai fejlődés tudatos támogatására építve végezzük munkánkat.

Összességében megállapítható, hogy helyi pedagógiai programunk saját készítésű, pedagógiai tudásunk és tapasztalataink felhasználásával készült.

Ajánljuk programunkat az óvodahasználóknak:

- minden gyerekeknek, mert a játék és a mese, a rajzolás, festés, barkácsolás, éneklés, mondókázás, a mozgásos játékok, méricskélés, számlálgatás, ismerkedés a tér és idő lehetőségeivel az életkorához és a fejlődéséhez szükséges képességeket működteti.
- a szülőknek, mert biztosítjuk, hogy gyermekeik meleg, szeretetteljes légkörben, hozzáértő kulturált felnőttek társaságában cseperedhetnek fel a játék és a mese bűvöletében.
- azoknak a kolléganőknek, akik tudnak élni a nevelés szabadságával, értik a játék és a mese érzéki és szimbolikus jelrendszerét, valódi kapcsolatot tudnak kialakítani a kisgyermekkel, jóindulatú sugárzás árad személyükből.

2. AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPELVEI, CÉLOK

A kisgyermekkor és annak minden megnyilvánulását az önértékében kezeljük, tiszteljük és becsüljük. A nevelés óvó és értékmegőrző szerepét vállaljuk. Felfogásunkban a gyermekkor a legtágabb értelemben vett tanuláshoz és az életfontosságú beállítódások kialakulásának a kora.

Alapelvünk: biztonságban, szeretetben, a játék és a mese kiemelt tevékenységei mellett, a mozgásfejlesztés sokféle módszereinek alkalmazásával felszabadult, vidám, kiegyensúlyozott gyerekek nevelése. A gyermek mozgása és játéka fejlődésének alapja.

Döntéseinket mindenekfelett a gyermek érdekei, szükséglete, testi- lelki jóléte határozza meg. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságban és szeretetkapcsolatban éljen minden kisgyermek az óvodánkban kulturált és ráfigyelő felnőttek társaságában.

Távlatokban gondolkodunk, de a pillanatnyi történésekre figyelünk.

Azt valljuk, hogy a kisgyermek igénye lassan és jól.

Nevelésünk középpontjában a tágan értelmezett nyelvi nevelés áll: a kapcsolatok és a kifejezés kiművelése.

Alapelvünk kiemelten az óvodáskor nyelve a játék és a mese érzéki és szimbolikus jelrendszere szerinti nevelőmunka biztosítása.

CÉLOK

Az adott életkorhoz illő testi- lelki- szellemi harmónia megteremtése.

Sokoldalú, harmonikus személyiség fejlődésük elősegítése, életkori és egyéni sajátosságaik, eltérő fejlődési ütemük figyelembe vételével, testi, lelki és szociális érettségük kialakítása; a gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, illetve a kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek optimális fejlesztésére törekszünk esélyegyenlőségük figyelembevételével. Környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező, az iskolai életre alkalmas gyerekek nevelése.

Az idegen nyelvi nevelés megalapozása:

- az idegen nyelvhez szoktatás
- kétnyelvű nevelési megvalósítása - a nyelvi fürdő megteremtésével

Helyi nevelési programunkba beépítünk kiegészítő szolgáltatásokat a gyermeki képességek fejlesztése, a szülői igények kielégítése, vagyis a gyermeki fejlődés speciális biztosítása érdekében.

3. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Programunk alapján az életre nevelünk, és azon belül segítjük, hogy a gyerekek egy jól megélt, teljes és igazi kisgyermekkor után kezdjék el az iskolai tanulást. Az óvodáskor a csírázó képességek kora, tartalék felhalmozás.

Sok minden elkezdődik, de semmi sem fejeződik be. Az érés, fejlődés, fejlesztés összefüggéseire figyelünk. Az érés olyan belső történés, amihez idő szükséges. A fejlődés olyan folyamat, amely nem egyenletesen halad előre, hanem lassú felhalmozódások, átmenetek, átbillenések, pihenések váltják egymást.

A különböző területek fejlődési tempója eltérő, nagy egyéni különbségek léteznek. Gyermekközpontú, befogadó szemléletet biztosítunk. A gyermeki személyiségek sokszínű kibontakoztatását biztosítjuk.

6-7 éves korban megjelenik egy érettebb szemlélet, amely tudomásul veszi és elfogadja a realitást. A valóságos helyzethez tud a gyermek igazodni, és igyekszik megfelelni a felnőtt világ elvárásainak.

ÓVODAKÉP

Olyan életmódszervezést biztosítunk az óvodáskorú gyermekeknek, amely természetes és derűssé, ésszerűvé teszi az egész napos óvodai együttlétet. Óvjuk, védjük, feltétel nélkül szeretjük. Valódi kapcsolatteremtésre törekszünk. Figyelünk a körülöttünk játszó gyermek szándékaira, fantáziaképeire, társas kapcsolataira. Biztosítjuk a szociális és nevelő-személyiségfejlesztési funkciókat.

Feladatunk, hogy a nevelési folyamat tempóját, ritmusát szabályozzuk.

A mozgás, a zeneiség, a képek és a beszéd jelrendszerét bátran használjuk.

Érdekes tevékenységeket kínálunk, a kisgyermekkorhoz illőket. Vágyat, érdeklődést ébresztünk.

Képesek vagyunk a gyermeket az elragadtatás állapotába hozni, hogy a tevékenység az öröm forrása legyen.

Elősegítjük a sokoldalú, harmonikus fejlődést, a gyermeket tevékenységeinek biztosításának folyamataiban. Támogatunk minden önálló törekvést, ami jó a gyermeknek és a körülötte lévőknek.

Teljes odafordulással összehangolódunk a gyermekkel, bizalomkapcsolatban élünk.

Együttérzésünkől gyökerezik a törődés. Az érintkezés stílusát a tapintat, a finomra hangoltság jellemzi.

4. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

4.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

A testi szükségletek civilizált kielégítése mindenekelőtt való. Ezeket késleltetni, agyonszabályozni nem lehet. A komfortérzet és önállóság fontos számunkra.

CÉLOK

Jó szokások kialakítása a tisztálkodás, az öltözködés, az étkezés, a pihenés területén. Egészséges fejlődésükhöz a szabad mozgás lehetőségének megteremtése.

FELADATOK

- tisztálkodási területeken az egyéni fejlődés ütem figyelembevételével a szokásalakítások fejlesztése az önállóságra nevelés elvei alapján,
- életkornak és fejlettségnek megfelelően az önálló öltözködési feladatok elsajátítására nevelés, az öltözési szokások erősítése,
- az étkezési kultúra alapjainak megteremtése, a helyi szokások és lehetőségek alapján, az egészséges étkezésre nevelés biztosítása, egyéni étkezési szokások figyelembe vétele,
- a gyermekek igényei szerint folyadék (tisztított víz) és gyümölcsigény biztosítása,
- a nyugodt, egyéni igények szerinti pihenés teljesítése,
- a rendszeres, életkornak megfelelő mozgáslehetőségek megteremtése biztonságos környezetben az egész nap folyamán (bent inkább kismozgások, kint a nagymozgások lehetőségét teremtjük meg),
- környezettudatos magatartás megalapozása - szokásalakítással, viselkedés elvárások megfogalmazásával.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- szokássá válik a gyermeknek a rendszeres, gondos tisztálkodás,
- alaposan mos fogat, leöblíti a poharát, fogkefét,

- szükség szerint használja a zsebkendőt, fésűt, szalvétát,
- segítség nélkül használja a WC-t,
- önállóan öltözködik,
- rendben tartja a ruháit, holmiját az öltözőben,
- használja biztonsággal az evőeszközöket,
- nyugodtan, jó hangulatban étkezik,
- vigyáz az asztal és környékének rendjére,
- kipiheni magát igénye szerint,
- sokat és örömmel mozog, összerendezett a mozgása, ügyesedik, erősödik,
- alapvető udvariassági, környezetvédelmi szokásokat használjon igény szerint,
- prevenció, igény szerinti korrekciók biztosítása a nevelés folyamatában - külső szakemberek bevonásával.

4.2. AZ ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Emberségünk leginkább érzéseinkben fejeződik ki. Az érzelmek gazdagítanak.

A gyermek rendelkezik az érzelem megnyilvánulások iránti ösztönös fogékonysággal. Az érzelmi tanulás a boldogulás alapja. Magatartási szokások, együttműködési formák megismertetése, erkölcsi szociális érzékenység megalapozása.

CÉLOK

A gyermek én- érzésének erősítése, érzelmi és társas készségeinek fejlesztése.

FELADATOK

- lehetővé tesszük, hogy a család valamelyik tagja a beszoktatás időszakában együtt lehessen a gyermekkel, - ezt a folyamatot a gyermekre figyelve irányítjuk a szülőkkel együtt,
- felismerjük, kielégítjük, és egyénileg fejlesztjük a gyermek érzelmi igényeit,
- utat adunk az egészséges önmegvalósítási törekvéseknek, a saját szempontoknak,
- az egyes gyermek, kapcsolatait figyelemmel kísérjük, ha szüksége van rá, segítjük, bátorítjuk a kezdeményezéseiket, próbálkozásait,
- tévedhetnek, kijavíthatják nem elfogadható tevékenységeiket, megalapozzuk erkölcsi szokásaikat (segítés, önzetlenség, figyelmesség, stb.)
- meghallgatjuk mondanivalóikat, kérdéseikre válaszolunk,
- tiszteljük az egyedül lenni akarást, az egyéni alkalomszerű választásokat elfogadjuk - erősítjük a barátságokat,
- figyelünk arra, hogy minden gyerek megtalálja a helyét a csoportban, segítsék egymás tevékenységei, figyeljenek egymásra,
- segítjük az önállóság kialakulását a konfliktusok megoldásában,
- néhány fontos, ésszerű, következetesen betartható szabályt határozzunk meg csoportonként,
- a szabályokat alkalmanként átvizsgáljuk, és helyzethez igazítjuk,
- állandó jelenlétünkkel a védelem és a biztonság iránti igényüket kielégítjük,
- könnyen utánozható mintát nyújtunk az együttlét szabályainak elsajátításához, mintaadás,
- segítjük a másság elfogadását bánásmódunkkal.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- örömmel jön a gyermek óvodába, jól érzi itt magát,
- kifejezi érzéseit, felismeri, és figyelembe veszi másokét,
- átéli az érintkezés örömét, kicseréli gondolatait, érzéseit másokkal,
- önbizalma van,
- tud szabályokhoz alkalmazkodni, összhangba tudja hozni saját igényét a másokéval,
- leleményesen oldja meg a helyzeteket, legyőzi az akadályokat,
- fegyelmezetttség jellemzi korához illően,
- konkrét helyzetekhez igazítja viselkedését,
- konfliktusmegoldásban ügyes, képes kompromisszumot kötni,
- vágyainak teljesülését késleltetni tudja,
- eleget tesz a felnőtt kéréseinek,
- kialakul benne a jóindulat, segíti társait, gondoskodó,
- a csoporthoz tartozás érzését intenzíven megéli,
- elfogadja a másságot,
- tud önállóan döntéseket hozni, van véleménye.

4.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Programunk a kisgyermek életkorához szükséges és a fejlődés szempontjából fontos képességeket működteti. A rajzolás, festés, barkácsolás, az éneklés és mondókázás, a mozgásos szabályjátékok, a méricskélés, számlálgatás, ismerkedés a tér és idő lehetőségeivel, ritmusával, kitöltésének variációival, a szerepvállalás, amit monológ vagy párbeszéd kísér: játék. Az óvodai élet kialakult fejlesztési területeit tehát teljes egészében magába foglalja. Fejlődéslelektani adottságként kezeljük a mágikus gondolkodás, a naiv világkép megnyilvánulásának formáit. A kisgyermek gondolkodása nem a felnőtt szokványos útjait járja be. Eleven, eredeti, érzéssel átítatott, tapasztalás jellegű. Az érzés és a gondolkodás nem válik szét. Fokozatosan válik céltudatosá. A sajátélményű anyanyelvi nevelést tartjuk fontosnak. Azt valljuk, hogy az anyanyelv az, az aranypánt, mely a személyiséget belül és kívül, a természeti és az emberi környezettel egybekapcsolja. Megjelenési formája a játék és a mese. e mellett kiemelt figyelmet fordítunk a spontán és szervezeten szerzett tapasztalatok feldolgozására minden tevékenység szervezésében.

CÉLOK

Értelmi képességek fejlesztése, ismeretek bővítése, rendszerezése. Az anyanyelvi nevelés igények, és szükségletek szerinti folyamatos fejlesztése. Az élménypedagógiai elvek alapján gyermeki érdeklődésre épített tapasztalatszerzés biztosítása.

Óvodánkban az a cél, hogy az idegen nyelv elsajátítása, az anyanyelv elsajátításához hasonló módon történjen angol nyelven, a kétnyelvű nevelés elveinek megfelelően (részletesebben az 5.9 fejezetben).

FELADATOK

- a gyermek természetes érdeklődésére, kíváncsiságára figyelünk, és erre építjük a szervezett tevékenységeket,
- kínálatunkkal magunk is érdeklődést keltünk,
- a kutató - kereső viselkedést megerősítjük, együtt örülünk a felfedezéseknek,
- örömteli, sokféle lehetőséget biztosítunk a gyakorláshoz, ismétléshez,

- megértő, elfogadó figyelemmel kísérjük a képzelet szabad áramlását, asszociációkat, spontaneitást,
- elfogadjuk, megerősítjük a szokványos megoldásoktól való eltérést, kreativitást,
- az érzékelés, észlelés fejlődéséhez biztosítjuk a feltételeket, figyelemmel kísérjük egyéni jellemzőit,
- megerősítjük a kitartó erőfeszítéseket, bátorítjuk őket, örülünk minden apró eredménynek,
- részleteiben és folyamatában figyelünk minden gyermeket, a jól működő részleteket felismerjük, és erre építkezünk,
- életkori sajátosságokhoz igazított irányított játékokat kínálunk,
- értjük a gyermek nyelvét, melyet a realitás és az illúzió között lebegtetett jelrendszerként értelmezünk,
- sokat beszélgetési lehetőséget biztosítunk egész nap során,
- az anyanyelvi nevelés minden eszközével élünk,
- beszélünk, kommunikációnk személyes, igényes és hiteles, modell értékű,
- a tehetséges gyerekeknek biztosítjuk adottságaikhoz, erőteljesebb fejlődésükhöz a fejlesztést.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- nem adja fel könnyen, amit elkezdett, befejezi,
- ha nem sikerül, újra megpróbálja, kitartó,
- megmarad kíváncsisága, nyitottsága, újabb érdeklődések ébrednek benne,
- bátran keres, kutat, próbálkozik,
- a szemléletes gondolkodása mellett megjelenik a fogalmi gondolkodása,
- gondolkodási stratégiái javulnak,
- az érzékelési, észlelési tapasztalatok között tud differenciálni, megnevezni,
- az önkéntelen figyelem mellett megjelenik a szándékos figyelem,
- működik a rövid és hosszú távú memória,
- bátran beszél, kérdez,
- felnőttek, társak kérdéseit megérti és válaszol,
- beszéde érthető, helyzethez igazított.

5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

5.1. JÁTÉK

Helyi programunk alapelve az, hogy az óvodáskor nyelve: a játék és a mese.

A játék önkéntes és szabad. Belülről motivált és spontán. Nem a végeredmény fontos, hanem maga a folyamat, a játék. A játék valóságyszerű, de nem valóságos. Nem érvényesek rá a valóság idő- és térbeli korlátai. A játék lényeges eleme, örömforrása a kockázat, a kiszámíthatatlanság. A játéknak sajátos, gyermeki rendje van. Bármikor be és ki lehet lépni belőle.

A játékba beviszi a gyermek a szükségleteit, érzelmeit, problémáit, konfliktusait, vágyait, feszültségeit. A játék kísérője a jó hangulat, könnyedség, tréfa, nevetés. A szimbolikus játékot tartjuk az óvodáskor igazi játékanak.

A játék valamennyi tevékenységformát magába foglal, ami az óvodáskorú gyermeknek érdekes lehet, ami számára kívánatos. Kétféle játék folyik nálunk, amit a gyerekek maguk találnak ki a spontán, szabad játék, és az, amit az óvónő kezd, azaz a felnőtt által kezdet játék.

A spontán, szabad játék a gyermek belső világának tükörképe, a gyermek szabad akaratából, belső késztetésekre (élményekre, tapasztalatokra, vágyakra, elképzelésekre) jön létre. Úgy alakítja a játék menetét, ahogy érzelmeinek, gondolatainak megfelel. A spontán játék a gyermek személyiségének tükröződése.

A felnőtt által kezdet játékban az óvónő részéről tudatos indítást, késztetést kapnak a gyerekek. Ezek a játékok előre megfontolt célokkal bírnak és ezzel a valóság bizonyos jelentésbeli összefüggéseinek, megértését, megítélését segíti elő.

A gyermek szociális, emocionális, cselekvési és kognitív kompetenciái alakulnak a játékban.

CÉLOK

A gyerek legfontosabb tevékenységének maximális idejű és tartalmú biztosítása. A testnek, a léleknek és a szellemnek életkorra jellemző összhangjának kialakítása.

FELADATOK

- mindig azon gondolkodunk, mit játszunk, hogyan lehet mindenből jó játékteret és lehetőséget kialakítani,
- a szabad játék alakulását biztosítjuk,
- teljes teret kapnak a játszó gyerekek, lehetőséget adunk a tér átalakításra is,
- összefüggő, zavartalan időt biztosítunk a játékhoz,
- szabadban is tervezünk játékokat,
- barátságos, gondoskodó, biztonságos és nyugodt légkört teremtünk,
- csoportszabályokat alakítunk ki, azokat betartjuk,
- jó minőségű játékeszközöket adunk, elérhető helyen helyezzük el,
- a szerepjátékhoz gazdag eszköztárt hozunk létre,
- otthonról is engedünk játékot behozni,
- a játékhoz velük együtt készítünk kiegészítőket,
- örülünk az önállóan kitalált eszközöknek, segítjük megvalósulását,
- a játék „eredményeire” vigyázunk, megóvására nevelünk,
- tiszteletben tartjuk a játék szabadságát, a képzelet szabad áramlását,
- erősítjük az önálló választás szándékát,
- minden játékfajta kialakításához megfelelő teret, eszközöket biztosítunk,
- bátorítjuk és segítjük a kutató, kereső, kísérletező kedvüket,
- támogatjuk a több napon át, cikluson át folytatódó játékot, tervezgetjük hogyan tovább,
- természetes módon gyűjtünk élményeket a játéktartalom bővítéséhez,
- lehetőséget adunk az önálló, páros és csoportos játékra,
- a negatív érzések kivetítésének utat adunk a többiek szabadságát nem megsértve,
- fegyelemmel kísérjük a játék tartalmát és a benne játszó gyermeket,
- a gyermeki jelzések mögöttes tartalmára érzékenyek vagyunk,
- játékokra készek, játszótársakká válunk,
- a másként játszó gyerekekre figyelünk fokozottan,
- könnyen utánozható mintát nyújtunk,
- a szülőkkel sokat beszélgetünk a szabad játék jelentőségéről.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- önállóan választja meg a játék téáját, helyét, eszközöket, társakat, idejét,
- öröm a játék számára,
- megismeri önmagát és a körülötte lévő tárgyi, emberi környezetet,
- hatékonynak érzi magát,
- ötletei vannak a játék bonyolításához,
- a többiek által kezdeményezettben is megtalálja a helyét,
- szerepeket vállal,
- szabályokat alkot maga is, szabálytartó,
- bátran próbálkozik, variál, ismétel,
- gazdagon kibontakozik a szerepjátékban, - tud játékához eszközöket készíteni,
- eszközökön megosztózik.
- tud kompromisszumokat kötni, konfliktusait elfogadható módon rendezni.
- egyedül és csoportban is játszik.
- vigyáz a játék „eredményeire”.

5.2. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Mi úgy tartjuk, hogy a tanulás minden változás a gyermek viselkedésében. Szemléletünkben a játék és a tanulás nem különül el egymástól. A kisgyermek úgy tanul, hogy játszik. Bármit csinál, mindig tanul. A környező világról, sőt a világegyetem egészéről is a játékon keresztül közvetíthetjük a legtöbb ismeretet a kisgyermek felé.

A gyermek kíváncsisága, amely veleszületett és természetes motiváció, a biztosíték arra, hogy odajön hozzánk, mert érdekes dolgokat csinálunk.

Nem várunk el gyors eredményeket, produkciót. A tanulás útját, módját, hogyanját tartjuk fontosnak. Az életkor specifikus tanulási módok adják meg az alapot az élethosszig tartó tanuláshoz.

Az óvodáskorú gyermek úgy tanul, hogy igyekszik felderíteni kíváncsisága tárgyát: puhatolódzik, tanakodik, manipulál, birtokba vesz, azaz játszik és ez azonos a tanulással. Programunkban a találgató, kutató - kereső, a modell utáni tanulás, próba - szerencse, belátásos, felfedezéses eljárások fontosságát ismerjük el. Így jön létre a játékba integrált tanulási folyamat.

CÉLOK

Szűkebb és tágabb környezetében jól eligazodó gyerekek nevelése, akik kellő önbizalommal rendelkeznek. Olyan ismeretek nyújtása és képességek kialakítása, amely megfelel a koruknak és továbbépíthető. Előzetes élményekre épített támogató tanulási környezet megteremtése.

FELADATOK

- inger gazdag környezetet teremtünk- csoportszoba berendezése, mozgatható bútordarabok, eszközök, tapasztalatszerzések,
- követhető mintát nyújtunk,
- megismerjük a gyermek egyéni jellemzőit,
- figyelemmel kísérjük fejlődését,
- elegendő időt biztosítunk a tevékenységekre,
- az egyéni ütemet „követve vezetjük”,

- nem sürgetünk, kivárunk,
- segítjük próbálkozásait,
- elhárítjuk a tanulás útjából az akadályokat,
- nem minősítő visszajelzéseket adunk, hanem megerősítőket,
- az ismeretanyagot szabadon választjuk meg, a helyzethez és a gyermeki szükséglethez igazítjuk,
- módszertani ismereteinket komplexen használjuk,
- elfogadjuk a tévedéseket, segítjük a javítást, lehetőséget adunk az ismétléshez,
- sok ismerős elemet tartalmazó helyzethez kötjük az újszerűt („eltérés az azonosságban”),
- pozitív érzelmek és humor jellemez bennünket,
- a „minden mindennel összefügg” elv alapján a tevékenységformákat együttesen jelenítjük meg: beszéd, ének, vers, mozgás, manualitás,
- nem magyarázunk, csináljuk, megtapasztaltatjuk, felfedezünk.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI:

- képes sikerre vinni a dolgait, ügyes,
- kudarcűrő, ha nem sikerült újra megcsinálja,
- kéri a felnőtt segítségét,
- megoldási módjai vannak,
- motiválható állapotban van, nyitott,
- ismeretei vannak magáról, környezetéről,
- megérti a feladatokat,
- befejezi a feladatot,
- tud figyelni 10-15 percig,
- tud tárolni emlékezetében ismereteket hosszan,
- gondolkodási stratégiái kiépülőben vannak,
- tud mintát követni,
- tud együttműködni, kooperálni.

5.3. VERSELÉS, MESÉLÉS

Az óvodai élet mindennapjait kitöltő és megszépítő együttes örömteli és izgalmas élmény, az egybehangelődés és együvé tartozás eszköze az anyanyelv csiszolt formáival. A többször hallott mesék, különös hangulatú versek, gyakran végigjátszott mondókás játékok, bábszínházi élmények előkelő helyet foglalnak el az életre szóló benyomások sorában. A gyermek a mesékben anyanyelvével együtt a magyar észjárást is megismeri, elsajátítja kultúránkat. A gyermek a mesehősökkel azonosulva a képzelet szárnyán ismereteket, tapasztalatokat szerez a világról.

A mesehősökkel együtt átél erkölcsi normákat, melyek beépülnek játékába. A mese, a vers, az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, olyan helyzetekre mutat rá, amelyek megértésére más eszközökkel ebben az életkorban nincs mód. A mese az anyanyelv zenéje és észjárása.

A népmeséknek erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít, indulatok feldolgozására, belső képteremtésre készítet. Az élet nagy kérdéseire ad választ: Ki vagyok én, Hová tartok? stb.

A mesélés, verselés, vershallgatás a szellemi nevelés eszköze. Megnyugtat, mert teljes világképet, magyarázatot ad.

CÉLOK

A gyermek teljes személyiségének formálása, harmóniájának megteremtése, anyanyelvének elsajátítása.

Beszédnevelés, én erősítés, a gyermek személyiségének összerendezése. A magyar népünk szép erkölcsi szokásainak megalapozása.

FELADATOK

- a meséket többségét a magyar népmesekincsből és igényes alkotások közül tudatosan válogatjuk egész évre,
- a kiválasztás szempontjait követjük: népmesékből, népi alkotásokból, igényes műmesékből és a műköltészetből válogatunk,
- verset a nagy magyar költők formai és ritmikai szempontból gyermekek által is felfogható verseiből választunk,
- a népköltészetből merítünk tréfás, mulattató mondókákat, találós kérdéseket, névcsúfolókat,
- saját repertoárt alakítunk ki, nagy hangsúlyt fektetünk az ismétlésre, de minden évben tanulunk új meséket, mondókákat, verseket.
- mindennapi tevékenységeink közben is verselünk, mondókázunk helyzethez illően, meséket, mondókákat, dalt egymásba fűzzük, amikor igény, kedv, idő és hely van rá,
- mindennap ebéd után meséljük a hosszabb és tündérmeséket, folytatásos meséket,
- meséléshez megteremtjük a nyugodt légkört, csendet, szertartásos jelleget,
- bőszéges, biztosan tudott, begyakorolt szövegtészettel rendelkezünk, átéléssel, gazdagon mesélhetünk, ragaszkodunk az értékes szöveghez, mesefordulatokhoz, szép kifejezésekhez, gazdag nyelvi minőséghez,
- gyakran megismételt élményt nyújtunk a gyermekek figyelve, többnyire mozgással, esetleg dallammal kísért mondóka, vers mondogatásával
- bábszínház használata és mesedramatizálások során ismételtelen előkerülnek a mesék,
- a mesejátékokhoz kellékeket, teret biztosítunk,
- igényesen beszélünk, fejlesztjük a gyermek kifejező hanghordozását, változatos szókinccset, az érzelmeket megjelenítő viselkedését,
- lehetőséget adunk csoportos beszélgetésre, a gyerekek egymás közötti színes élő beszélgetéseire,
- figyelemmel kísérik a gyermek kialakulóban lévő egyéni beszéd-sajátosságait, biztatjuk, bátorítjuk
- pozitív példát nyújtunk a mesekönyvek használatában és a gyermekeket is a könyvek megóvására ösztönözzük.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI

- a gyermek bátran kimondja azt, amit érez, gondol,
 - könnyedén beszél társaival, felnőttekkel,
 - olyan szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára gondolatai érthető kifejezését,
 - a gyermek beszéde tagolt, hangsúlya, hanglejtése megfelel az anyanyelv követelményeinek,
- várja és kéri a mesét, segít a mesehallgatás feltételeinek kialakításában, az óvónő köré ülve csöndben hallgatja azt,

- a mese hatására belső aktivitásra, játékos cselekedetre képes,
- folytatásos mesék, verses- mesék szálait össze tudja kötni,
- tud meséket, történeteket kitalálni, és azt mozgásban megjeleníteni,
- a találós kérdésekre választ keres,
- a gyermek örömmel ismételteti a verseket, mondókákat, önállóan is,
- egész testével érzi az anyanyelv ritmusát, tagolását a versekben, mondókákban,
- a mondókákat, játszóverseket mozgással kíséri, maga is talál ki egyszerű mozdulatokat,
- bátran kezdeményez, illetve kapcsolódik be az óvónővel közös bábozásba, mesedramatizálásba, vállal szerepeket,
- szívesen öltözik jelmezbe, húz ujjára, kezére bábót és egyedül, vagy társaival eljátssza meseélményét,
- szívesen lapozgatja a képeskönyveket, mesekönyveket, beszéddel kíséri a képeket, - gondosan bánik a mesekönyvekkel, vigyáz rá.

5.4. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, NÉPTÁNC

Az énekes játékok eredeti tartalma a természeti változásokban való kedvező beavatkozással (pünkösdőlés, lucázás), valamint az egyéni élet változásainak mágiájával (regölés, lakodalom) mutat összefüggést.

Az énekes játékok megismerése az óvodában kezdődik el és ott alapozódik meg.

Énekes gyermekjátékaink, az érzellemmel teljes énekek a biztonságot, a társsá válás személyességének alapjait nyújtják. A lépésrítmus és a dallamrítmus egészének megérzését és elsajátítását segíti.

A lányok életkori igényének érzelmi szükséglete miatt a dallam melódiáját és szövegrítmusát „elhallás”-al sajátítják el. A fiúk szerepköröknek és tulajdonságaiknak megfelelő cselekvést és kiabálást tartalmazó megmutatkozásokat keresik.

A zene, mondókázás, zenehallgatás is a képességfejlesztés és az öröm eszköze.

CÉLOK

Az érzelem, a járás, az egyensúlyérzet közös elmélyítésével a fejlődés elősegítése.

A térbeli és időbeli mozgás, a beszéd, a szerepkör, a tulajdonságok életkorral összefüggő megtalálása, erősítése. Az éneklés megszerettetése.

A társas mozgásfejlődés elérése, a belső mozgásrítmus és a magyar nyelv beszédritmusának együttes kimunkálása. A mozgás és a ritmikus beszédérzet önálló koordinációjának mélyítése.

A gyermekek zenei anyanyelvének, érdeklődésének megalapozása, zenei ízlésük, műveltségük alapjainak lerakása.

FELADATOK

- zenei anyagunkat hozzáértő alapossággal, tudatos szakértelemmel válogatjuk,
- játékidőben lehetőséget biztosítunk az éneklésre, mondókázásra, játékdal fűzésre,
- a gyermekek befogadásánál is segítségül hívjuk a gyermekdalokat, höcögтетő, ringató, ujj számológató mondókákat,
- altatásnál a bölcső és altatódalokkal a gyermek érzelmi világának feszültségét oldjuk, elősegítjük a nyugalom harmóniáját,
- a mondókákat, énekeket játékhoz, mozgáshoz, környezetünk jelenségeihez kapcsoljuk, gyakran ismétljük, elfogadjuk, hogy a gyerekek mindig az életkoruknak, kedvüknek megfelelően kapcsolódjanak be az énekes játékokba,

- az udvaron játszunk a nagyobb teret igénylő énekes játékokat,
- a fiuknak keresünk a mozgás és a beszéd együttesének érzetét elősegítő, vidámságot és csúfolódást egyformán biztosító ritmikus játékszövegeket és játékokat,
- énekelünk, hangszeren játszunk, élmény nyújtunk,
- megismerjük a gyermek állapotát, fejlesztési lehetőségeit és igényeit,
- a gyermek ritmusérzékének fejlesztését, zenei alkotókedvét a szöveg, a dallam, és a mozgás együttesével segítjük,
- ismétléssel mélyítjük el az érzelmet és tartjuk fenn az énekes játékfolyamat végtelen igényét,
- a zenei hallás, zenei emlékezet, belső hallás formálásában tudatosak vagyunk, de a gyerekek számára nem csinálunk belőle külön feladatot,
- az énekes játékokkal alapozzuk meg a fegyelmezett és egészséges tartást elősegítő mozgást,
- fejlesztjük a ritmusérzékét zajkeltő eszközökkel,
- egyensúlyérzék fejlesztést segítjük a forgással, forgatással,
- a járás ritmikus mozgásérzetét a mondókákkal, nyelvtörőkkel erősítjük,
- a dobbantós, kopogós mozgással belső biztonságérzetét erősítjük, lábritmus megérezéséhez adunk gyakorlási lehetőséget,
- lehetőséget adunk a páros lábú ugrás gyakorlására,
- a csoportszoba polcain elérhető helyen játékként helyezük el a hangszereket, eszközöket,
- hangszereket, kellékeket, fejdíszeket készítünk a gyermekekkel közösen dalos játékaikhoz
- néptánc oktató irányításával minden óvodánkba járó gyermeknek ízelítőt nyújtunk a magyar népzene, néptánc, hagyomány őrzés világából életkori fejlettségnek megfelelően (részletes kidolgozás a 6. fejezetben),
- a tehetséggondozás és szabadidős tevékenység részeként "zene ovi" lehetőségét kínáljuk gyermekeink részére (részletes kidolgozás a 6. fejezetben).

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- szívesen bekapcsolódik a körjátékba, a megtanult szöveget, dallamot, játékmozdulatokat és célszerűen használja,
- jól érzi magát a közös játékban,
- önként, szívesen kezdeményez dalos játékokat, mondókázik, érzellemmel énekel tevékenység közben,
- látszik az „én már tudom” élménye, gazdag motívumkészletét variálja,
- érzi az egyenletes lüktetést, a dalok ritmusát, azokat meg is tudja különböztetni,
- érzékeny a zenei hangokra, szívesen hallgatja társa énekét,
- érdeklődéssel hallgatja az óvónők énekét, hangszeres játékát,
- kísérletezik saját hangjával, szívesen utánoz állat és egyéb hangokat,
- érzékeny a természet és környezet hangjaira, figyelni és megkülönböztetni a hangszínek finom eltéréseit, saját, társai, ill. az óvónő beszédhangját,
- mozgásában megjelenik a járás, lépés változatos formái, egyenletesen szépen jár, tánc lépéseket ismeri, és alkalmazza,
- felismeri a jól ismert dalokat dúdolásról, hangszerjátékról, sajátos kezdő vagy záró motívumáról,
- felelgetős játékokat énekel,

- tud ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni,
- felismeri a halk-hangos, magas-mély közti különbséget,
- tud térformát kialakítani - csiga, kör, hullámvonal, lánc, ismer sokféle ritmusjátékos hangszert, melyet a lüktetés, ritmus kifejezésére használja is játékában,
- óvónői segítséggel maga is készít egyszerű gyermekhangszereket (síp, dob, csörgő).

5.5. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA – MANUÁLIS TEVÉKENYSÉGEK

A felnőtt közvetítésével a gyermek betekintést nyer az emberiség vizuális kultúrájának egészébe, ami a gyermeket a környezet kulturált felhasználójává és alakítójává neveli.

Az emberi kultúra részeként esztétikai értékeinket örökítjük át a gyermekekre.

A gyermek manuális tevékenységeiben feloldja félelmeit, szorongásait, feldolgozza veszteségeit. Ezért magát a folyamatot, a próbálkozást tartjuk fontosnak, nem az eredményt, a teljesítményt, a végterméket.

A gyermekek rajzaiban a figurák differenciálódása párhuzamos a motoros koordináció, a látás és gondolkodás fejlődésével.

CÉLOK

A vizuális kultúra alapjainak lerakása.

A gyermek kép-, forma-, színeképzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

FELADATOK

- a gyermek élmény és fantáziaképének gazdagítása érdekében a séták, kirándulások alkalmával észrevetjük a mozgást (felhő, madár, rovar, stb.), a változatos formákat, karaktereket, színeket,
- a gyűjtögetésből származó természetes anyagok állandó használatán keresztül megismertetjük jeles napokhoz tartozó népszokásokkal, néphagyományokkal,
- manuális tevékenységünk helyszínéül egy olyan sarkot rendezünk be, ahol megfelelő természetes fény szűrődik be,
- amit készítünk, az a játék kelléke lehet,
- a különböző tevékenységekhez szükséges eszközöket úgy helyezük el a csoportszobában a gyermek szemmagasságában, hogy a gyermekek számára könnyen elérhetőek legyenek, kiegészítő tárgyainkat, díszítőelemeket variáljuk, cseréljük,
- gyűjtögetünk és a gyerekeket is erre ösztönözzük,
- újabb gyűjtőhelyeket keresünk túráink, kirándulásaink során a természetes anyagok felfedezésére,
- biztosítjuk a lehetőséget, de nem határozzuk meg szoros időkeretet, a napirendben meghatározott játékidőn belül kedvük szerint hajtogathatnak, barkácsolhatnak stb.
- egyéni és kiscsoportos szervezeti formában tevékenykedünk,
- megteremtjük a feltételeket a festés, a rajzolás, az agyagozás, a kézműves tevékenységekhez (fonás, szövés, varrás, csomózás, gipszöntés, gyertyaöntés stb.) adta lehetőségek felkínálásával,
- erősítjük formateremtő szándékát, színhasználatbeli kreativitását, saját képi elemeinek ismételtetését,

- a gyermekek alkotó, alakító tevékenységeinek tartalmát, minőségét differenciáltan fejlesztjük a gyermek fejlettségi szintje és igénye szerint,
- a gyermek fejlődését csak önmagához mérjük, úgy tartjuk, hogy minden alkotás jó, elfogadjuk, törekszünk a manuális tevékenységgel kapcsolatos szokások, kialakítására, rögzítésére,
- megtanítjuk az ábrázolási eszközök használatát,
- megismertetjük a gyerekeket a különféle anyagokkal, formákkal, színekkel - a természetes anyagokat előtérbe helyezzük - dolgozunk rafiával, fonallal, fűzvezzővel, termésekkel, ágakkal, stb.
- megismertetjük őket az anyagok formálhatóságával és a változatos technikákkal, utánozható mintát nyújtunk,
- folyamatosan új technikákat tanulunk - társtól, kollégától, folyóiratokból.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- szívesen bekapcsolódik a manuális tevékenységbe,
- saját kezdeményezésre, örömmel ábrázol,
- rácsodálkozik a szépre, gyönyörködik benne,
- kéri, igényli a már megismert technikák felidézését és az újak elsajátítását,
- az együtt gyűjtött, otthonról hozott anyagokból saját maga, önálló ötlete alapján újat hoz létre és beépíti játékába,
- természetes anyagok gyűjtögetése, rendezgetése, pakolgatása örömet okoz,
- tevékenyen vesz részt az őt körülvevő tér alakításában, egyszerű térbeli viszonylatokat teremt, térábrázolásban téri összefüggéseket jelöl,
- élményei, képzelete, gondolatai megjelenítésére a képi kifejezés változatos eszközeit használja,
- formaábrázolása változatos, jellemző formák, megkülönböztető jegyek hangsúlyozásával,
- tud formákat mintázni, kivágni, tépni, ragasztani, hajtogatni, díszíteni,
- önállóan és csoportosan is készít játékokat, kellékeket, ajándékokat,
- biztonsággal használja az ábrázolás eszközeit,
- képes azonosítani, felismerni, megnevezni a színeket, felfedezi a színek keverékét,
- tud gömbölyíteni, sodorni, lapítani, téri formákat létrehozni homokból, hóból,
- szívesen fogja, tapogatja, gombolyítja a fonalat, gyapjút. Kötözget, csomózgat, kis szövőkereten maga is szövöget,
- részt vesz közvetlen környezete szebbé tételében: rendezgeti, pakolgatja, kiegészíti.

5.6. MOZGÁS

A 3-6 (7) éves óvodás természetesebb megnyilvánulása a játék mellett a mozgás. Ez teremti meg legoptimálisabban a lehetőséget e korosztály értelmi és szocializációs folyamatában az önfejlődéshez. A mozgásban gyakorolhatja az életkora specifikus ön-funkcióit: ön-tudat, autonómia, kompetencia, kooperációra való alkalmasság. Az enyhébb ideg-élettani ártalmak diszfunkciók rendezésében is a mozgás lehet a kiindulás és adekvát eszköz, preventív hatást gyakorolva. A gazdag mozgásos tapasztalat a nyelvi szimbolikus leképzéssel, segíti a konkrét cselekvéses tapasztalatok beépülését, az absztrakt struktúrák gazdagodását.

A mozgás az óvodai nevelés folyamatában a gyermek egészséges testi-, mozgás-, és személyiségfejlesztését szolgálja. A rendszeres mozgástevékenység kedvezően befolyásolja az

egész szervezet növekedését és fontos szerepet játszik az egészség megóvásában. A mozgás a gyermek számára nélkülözhetetlen, semmi mással nem helyettesíthető és nem pótolható. A mozgás, hatással van a gyermekek egész életére, növekedésére, pszichikus tulajdonságaira.

CÉLOK

A tanuláshoz szükséges pszichikus fejlettségi szint kialakítása a gazdag motoros funkciók-, és képességek fejlesztése.

Én-tudat kialakítása, megszilárdítása, a testi - értelmi - szociális fejlődés integrálása, a szándékos mozgások akarati irányításának és a figyelemkoncentráció erősítése.

Az elveszőben lévő szabad mozgás lehetőségét visszaadva személyiségüket, mozgáskultúrájukat, közösségi szokásaikat fejlesztve megalapozzuk a mozgásigény megtartását, erősítését.

FELADATOK

- a szabad mozgás és mozgásfejlesztés lehetőségét elsősorban a szabad levegőn biztosítjuk,
- naponta rendszeresen játszunk különféle mozgásos szabályjátékokat, főleg a szabadban a napi tevékenységhez igazodó időpontban,
- mozgásos napjainkat a természetben megtalálható, vagy könnyen beszerezhető, biztonságos eszközökre építjük,
- mozgásos játékaikhoz kézi szereket adunk,
- engedjük, hogy az óvoda veszélytelen tárgyait mozgásos játékeszközként használják: másszanak rá, bújjanak alá, egyensúlyozzanak rajta, hagyjuk, hogy a gyermekek a kisebb eszközöket maguk vigyék, rendezgessék, helyezték el, próbálják ki,
- a játékos gyakorlatok időtartamát függővé tesszük a gyermekek fejlettségétől, játékkedvétől,
- sokat ismételünk egy-egy játékot, mellyel a gyermek széleskörű mozgástapasztalatra tesz szert,
- időt biztosítunk a próbálgatásra, gyakorlásra, egyéni variációk kivitelezésére,
- lehetőséget adunk, hogy az adott feladatot ki-ki a saját képességei szintjén hajtsa végre,
- a gyermekeket életkorának és egyéni fejlődési ütemének megfelelő, illetve szükségleteinek megfelelően terheljük,
- könnyítjük, illetve nehezítjük a feladatokat a megfigyelés alapján, erőfeszítést igénylő feladatokat adunk,
- a kondicionális képességeken belül az erőfejlesztésre a különböző járás- és futásmódokat, a gimnasztikai gyakorlatok különböző formáit (kézi szer-, pad-), valamint - a fiuknak különösen a páros küzdőjátékokat, sorversenyeket hívjuk segítségül,
- a gyorsaság fejlesztésére az irányváltoztató-, lassító-, gyorsító- járásokat, futásokat, sorozatugrásokat, fogójátékokat, fűrgeségi játékokat, ugyanazon mozgássorok többszöri ismétlését alkalmazzuk,
- a gyermekek állóképességét a sokmozgásos futó-, fogójátékokkal, sorversenyekkel fejlesztjük,
- nagymozgások fejlesztésénél a mozgás feletti kontrollt erősítjük a mozgás tudatos irányítását elősegítő gyakorlatokkal,
- biztonságos környezetet teremtve óvjuk a gyerekeket balesetektől,
- alapozó torna terapeuta irányításával tornát szervezünk a rászoruló gyermekeknek (részletesebben a 6. fejezetben)

- gyógy testnevelő szakember irányításával - prevenciós jelleggel - minden óvodánkba járó gyermeknek láb-, és tartásjavító tornát biztosítunk, valamint az ortopéd szűrés alapján rászoruló gyermekeknek gyógytornát javasolunk (részletesebben a 6 fejezetben),
- igény szerint ősszel és tavasszal 8-8 alkalmas úszásoktatást szervezünk valamint a téli hónapokban síelésre van lehetősége a gyermekeknek (részletesebben a 6. fejezetben), tehetséggondozás és szabadidős tevékenység részeként judo, balett és gyermekjóga lehetőségét kínáljuk gyermekeink részére (részletesebben a 6. fejezetben).

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- szívesen, bátran, biztonságosan mozog, jó állóképességgel, fizikai teherbírással rendelkezik, szabályokat alkot és elfogad,
- testedző játékokat a természetes mozgásra épülve önként és örömmel gyakorolja,
- az őt körülvevő tárgyak mozgásra serkentik, mozgásos játék kitalálását indítja el benne,
- a teljesítőképesége növekszik, mozgása összerendezett,
- a sokszor és változatos formában történő gyakorlás során a pozitív élményekkel kísért mozgásokat többször, szívesen ismétli,
- a természetes támaszokat - kúszás, mászás, csúszás - helyesen hajtja végre, akadályok között is alkalmazza,
- járása magabiztos, változó feltételek között is, a megemelt vízszintes és széles felületen is biztonságosan mozog,
- a különböző futásmódokat játékos formában rövid időn belül elsajátítja,
- tud egyensúlyozni,
- tud páros lábon szökdelni,
- különböző távolságban elhelyezett eltérő magasságú akadályokat átlépni, elkerülni, tud dombra fel- és leszaladni, csúszni, mászni, gurulni, hemperegni,
- nekifutásból végez ugrásokat,
- távolba- és célba dob,
- a kézi szereket biztosan, kreatívan használja,
- függő szereken képes saját testét lengésbe hozni,
- fel tud mászni, kapaszkodni, függeszkedni,
- tud gurulóátfordulást végrehajtani előre,
- tud térben tájékozódni, ismeri az irányokat,
- megszereti és igényli a mozgást, kitartó a mozgásos játékokban,
- versenyjátékokban betartja a szabályt,
- gyógytornán szívesen vesz részt, testtartása javul, izomzata, csontozata erősödik.

5.7. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A kisgyermekben elemi szükségletként munkál a természeti és emberi környezet megismerésének és megértésének igénye. Ismeretlen, hívogató, felfedezni való világ veszi körül. Az ismeretszerzés tapasztalatokon keresztül történik, inkább csináljuk, mint magyarázzuk. Minden témát többféle módon közelítünk meg, játszunk. Minden apró dologra rácsodálkozunk, fontosnak, lényegesnek tartjuk. Gyermekeinknek kellő időt hagyunk a felfedezésre. A számlálgatás, méricskélés, a tér alakítás, az irányok megnevezése, hasonlítókatások, összegyűjtés és szétválogatás, párosítás, az időbeliség felfedezése,

megnevezése, a formák letapogatása játék közben olyan természetes, mint a mondókázás, dúdolás.

Életünk ritmusát az évszakok váltakozása és az ünnepekre való készülődés adja meg.

CÉLOK

Közvetlen környezetükben biztonságosan eligazodó, a világ természeti- tárgyi- emberi értékei iránt pozitív viszonyt tápláló gyermekek nevelése.

A természet szeretetének, védelmének, értékek megőrzésének erősítése. A környezet megismerése közben mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletük alakítása. Megfigyelőképességük, képzeletük, problémamegoldó gondolkodásuk, emlékezetük fejlesztése.

FELADATOK

- olyan környezetet teremtünk óvodánkban, ami harmóniát sugall,
- szétnézünk, bejárjuk az óvoda az épületét, az udvart,
- sétáink, kirándulásaink tervezésénél figyelembe vesszük közvetlen környezetünket, földrajzi fekvését,
- elsétálunk parkjainkba, megnézzük településünk nevezetességeit,
- figyeljük a természetet, az évszakok változásait közvetlen környezetünkben, az udvarunkon és sétáinkon,
- növényeket ápolunk, figyeljük változásait,
- egyes jelenségeket, növényeket, állatokat természetes környezetükbe figyeljük meg,
- sokat gyűjtögetünk és gyermekeinket is erre biztatjuk,
- minden apró dologra rácsodálkozunk, fontosnak, lényegesnek tartjuk,
- a gyermek szókincsét bővítjük a közvetlen tapasztalatszerzés és ismeretszerzés során,
- gyerekeinknek kellő időt (életkori sajátosságot figyelembe véve) hagyunk a felfedezésre - „keveset, lassan, jól” elvét követve,
- kis csoportokban tevékenykedünk,
- beépítjük a matematikai tapasztalatszerzési és alkalmazási lehetőséget gyermekeink napi életébe,
- figyelünk az egyéni igényekre és szükségletekre a fejlesztési tartalmak megvalósításakor,
- észre vesszük a szituációkban az ismeretbővítés, gyakorlás lehetőségét és élünk vele,
- a gyermek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére, problémamegoldás iránti igényére építve fejlesztjük problémamegoldásukat, problémamegoldó képességüket az egyéni fejlődési ütem figyelembevételével,
- minél több érzékszervet működtetünk,
- nézegetjük magunkat a tükörben, megnevezzük testrészeinket,
- a tehetséggondozás és szabadidős tevékenység részeként az életkori sajátosságokat figyelembe vevő arra építő, játékos, sakk alkalmazásának lehetőségét kínáljuk 5 éves kor feletti gyermekeinknek, képzett oktatóval (részletesebben a 6. fejezetben).

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- biztonsággal eligazodik és tájékozódik szűkebb környezetükben,
- gyakorlott a gyalogos közlekedés elemi szabályainak betartásában, ismer néhány közlekedési eszközt, felismeri és megnevezi azokat,
- óvoda közvetlen környezetében jól tájékozódik,

- környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik, tudja nevét, lakcímét, testvérei nevét, szülei nevét,
- felismeri és megnevezi az őt körülvevő tárgyakat, ismeri környezete növényeit, állatait
- háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat,
- részt vesz növénygondozásban, a természet védelmében,
- különbséget tud tenni az évszakok között, ismeri az egyes évszakok jellegzetességeit,
- ismeri a színeket, azok világosabb és sötétebb árnyalatait,
- érti, és követni tudja az irányokat, a helyeket kifejező névutókat,
- ismeri testét, megnevezi testrészeit,
- helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos összehasonlítást kifejező szavakat,
- helyesen használja a tő- és sorszámneveket,
- tud bontani, részhalmazokat egyesíteni, párosítani,
- tud tárgyakat megszámlálni és sorban elfoglalt helyüket meghatározni,
- ismeri a téri tájékozódásban a jobb és bal irányt,
- problémahelyzeteket meg tud oldani,
- mennyiségeket becsül, azonosságokat és különbözőségeket állapít meg,
- észreveszi többet, kevesebbet, ugyanannyit,
- megállapít hosszúságot, magasságot, súlyt,
- a látott, hallott, tapintott dolgok között különbséget tesz,
- szókészletébe beépülnek a matematikai fogalmak.

5.8. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

Programunkban a játék, munka, tanulás között nem teszünk éles különbséget. Szeretetteljes, nyugodt, derűs légkörben munkajellegű tevékenységekkel megkínált, felkért gyermek életkorának megfelelően cselekedhet.

CÉLOK

Tapasztalatszerzés útján a környezet megismerése és a munkavégzéshez szükséges képességek, készségek, tulajdonságok kialakítása.

FELADATOK

- gyermekméretű eszközöket biztosítunk a különböző tevékenységekhez,
- utánozható mintát nyújtunk számukra,
- elegendő időt adunk a munkához,
- biztatjuk, bátorítjuk őket,
- életkorhoz igazítjuk a segítségnyújtást,
- a gondozott növényeket elérhetővé tesszük,
- együtt teszünk rendet játék után a polcon, a szobában,
- az udvaron faleveleket gereblyézünk, havat lapátolunk, söprögetünk,
- a naposi munkát az önkéntességre építjük,
- alkalomszerű feladatokkal bízunk meg a vállalkozókat.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- az eszközökkel bánni tud,

- örömmel vállal munkákat,
- érti, hogy szükség van munkájára,
- felelősséget vállal munkájáért,
- gondosan végzi el,
- segít a társának,
- tud felnőttel és a társakkal együttműködni.

5.9. KÉTNYELVŰ ÓVODAI NEVELÉS

Az idegen nyelvi nevelés angol nyelven folyik az óvodai nevelés idejének 50 %-ban.

Nem tudatos folyamat, spontán motiváció és érdeklődés jellemzi. Tevékenység közben történik, amelynek során ismétlődő verbális ingerek bizonyos, jól elkülöníthető szituációkhoz kapcsolódnak. A kisgyermek fő tevékenysége a játék, ezért a nyelvi tevékenységek mindig játékba, értelmes, a gyermek korának megfelelő tevékenységbe ágyazottan jelennek meg. Ebben a korban a tanulás sokkal kisebb mértékben alapul verbalitáson, szavak megértésén, mint a későbbi életkorokban. Ezért a gyermek számára a mozgás, cselekvés, az érzékszervekkel való befogadás, a szituációkból való értelmezés mind-mind az értelemteremtést szolgálja. Óvodás korban még görcsök, szorongások nélküli a nyelvtanulás: a gyerekek számára nem gond, hogy meg kell szólalni idegen nyelven, a nyelvi ismereteik hiányosságait mimikával, gesztusokkal pótolják.

A gyermeket körülveszi egy „nyelvi fürdő”, amely biztonságos, stressz-mentes környezetben, szeretetteljes légkörben nyújtja számára az idegen nyelvet. A gyermek a nyelvtani szabályokat úgy sajátítja el, hogy nem is tudnak róla, hogy rendszert tanulnak.

A tevékenység- és érzelem-alapú nyelvi fejlesztés a gyermek számára nem megterhelő, mivel nem tudatos tanulásról van szó, hanem élményt nyújtó tevékenységek közben szerzett nyelvelsajátításról. A nyelvelsajátítás ezen módja csupán alkalmat nyújt arra, hogy megismerjen egy, a környezetében használt idegen nyelvet, és ebből a saját tempójában annyit sajátítson el, amennyit tud. A gyermeknek van ideje feldolgozni a hallottakat, a pedagógus nem követeli az azonnali nyelvi produkciót. Itt még nem az a lényeg, hogy jól használja a nyelvet, hanem az, hogy használja, a kommunikáció elsődleges célja az üzenet eljuttatása a címzetthez, nem pedig a helyes nyelvi forma képzése.

Az óvoda működése óta szerveztünk a gyerekeknek játékos angol nyelvi tevékenységeket.

2011 óta pedig az addigi pozitív tapasztalatok alapján felvállaltuk, hogy megfelelő személyi feltételekkel, csoportjainkban a kétnyelvűség elvei szerint valósítjuk meg az idegen nyelvi nevelést.

Ha az anyanyelv kitüntetett szerepe megmarad, a második nyelv nemhogy hátráltatná, de valójában jótékony hatással is van rá: a kétnyelvű gyerekekben már egészen fiatalon tudatosulnak olyan nyelvi jelenségek, amelyekkel megalapozzák a kétnyelvűség kialakulását.

CÉLOK

Megfelelni idegen nyelv (angol) korai tanulása iránt megnövekedett szülői és társadalmi igénynek az óvodakezdés pillanatától az iskolába lépésig.

A több dimenzióban való létezés, a többféle nézőpont megismerése, a különböző nyelvi rendszerek elsajátítása olyan pluszt ad a fejlődő agynak, amely a tanulás és az élet számos területén segíthet majd a hozzánk járó gyerekeknek.

FELADATOK

- a tudatos nyelvtanulás megalapozása, előkészítése,
- idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának, azaz használható nyelvtudásának megalapozása és fejlesztése,
- spontán nyelvtanulási környezetet teremtünk, melyben az idegen nyelv elsajátítása spontán, erőfeszítés és formális tanítás nélkül zajló folyamat
- az óvodába lépéstől az óvodai nevelés 50-50%-ban az egyik pedagógus a tevékenységek és a játék idején is angolul beszél a gyerekekkel a (másik pedagógus pedig magyarul), így a kommunikáció az adott nyelven természetes élethelyzetekben történik,
- a lényeg a kommunikáción van, mindennapi élethelyzetek szavait, utasításait alkalmazzuk (étkezés, tisztálkodás, játék stb.), így az idegen nyelv beépül a mindennapi rutinba,
- egyszerű utasításokat, kérdéseket használunk, eleinte gesztusokkal, mutogatással is segítjük a megértést, ezekből és a cselekvésekből világossá válik számukra szavaink jelentése,
- nem fordítjuk a szavakat, próbálunk olyan nyelvi környezetet teremteni, mint az anyanyelve esetében (még ha egyszerűbbet is) amiben megérti, mit kérünk tőle,
- nagy hangsúlyt fektetünk a szókincs fokozatos bővítésére,
- sok-sok mondókát, verset, dalt, mesét mondogatunk, hallgatunk, amit mozgással, képekkel kísérünk, ez segít a szókincs bővítésében, rögzítésében,
- sok demonstrációt alkalmazunk (képek, bábok, kártyák, tárgyak, cselekvések, számítógép),
- a kisgyermek cselekvésen keresztül tanul: sok olyan feladatot adunk, olyan játékokat játszunk, amelyekben egész testükkel adhatnak választ a megértett információra,
- kihasználjuk korosztályi jellemzők, így például a kíváncsiságot, a tudásszomjat, a kommunikációs igényt, az utánzási készségeket és képességeket,
- nem ijedünk meg, ha a kicsi kiejtése nem szabályos, később ez úgyis alakul,
- nem a korrekció a fontos, hanem a sikerélmény, a játékoság megőrzésére és a kommunikáció fenntartására,
- gátlásos, bátortalan gyermekeket semmiképp sem kényszerítünk beszédre, kivárjuk, amíg lehetőleg magától megszólal,
- első lépésként a gyerek megérti a nyelvet, de csak magyarul válaszol, illetve mimikával, gesztusokkal, tárgyakra való rámutatással próbálja megértetni magát, az óvodapedagógus vissza idegen nyelven válaszol neki,
- a spontán utánzási készségnek köszönhetően az anyanyelvhez hasonlóan az idegen nyelv elsajátítása a természetes nyelvsajátítás folyamataira épül, egyéni adottságoktól függően, de általában 2-3 hónap elteltével már megpróbálja szavakkal kifejezni magát, illetve egyszerűbb sokszor használt sztereotip mondatokat használ.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- egyre összetettebb mondatokat használnak angol nyelven,
- örömeiket lelik a nyelvben és annak elsajátításában,
- kreatívabbnak bizonyulnak,
- jobb a problémamegoldó készségük,
- a szóbeli kommunikációjuk gazdagabb,

- mivel több kódot használnak, nem csupán nyelvi készségeiket tekintve fejlettebbek, mint egynyelvű társaik, hanem gondolkodásuk is rugalmasabb, asszociációkra alkalmasabb lesz,
- tanulási stratégiáik változatosabbak, célirányosabbak lesznek,
- másokkal szemben empatikusabbak, elfogadóbbak,
- jobban alkalmazkodnak a környezeti behatásokhoz,
- pozitív attitűd alakul ki bennük mind a nyelv, mind az azt beszélők iránt, - bátran mondanak el angol verset, éneket önállóan is, - egészséges kíváncsisággal fordulnak a világ felé.

5.10. ÜNNEPEK

Az ünnepekre való készülődés napjai várakozással, titkolódzással, készülődéssel telnek el. Az előzetes tervezetések, közös készülődés során az érzelmi ráhangolódás fokozódik, és az ünnep napján kiteljesedik. Az ismétlődő közös, örömteli tevékenység lassan a csoport hagyományaiba beépül, növeli az összetartozás érzését, a közösségalakítást. Ezeknek az eseményeknek elsősorban az érzelmi töltésük az elsődleges.

A GYERMEK ÉLETÉNEK JELES NAPJAI

A gyerekek születésnapját csoportonként hasonló módon ünnepeljük. Különös figyelmet fordítunk az ünnepeltre.

SZÜRETI MULATSÁG

A szülők bevonásával (batyus), népzenezsekkel megszervezett multság, eszem-iszom, dínom-dánom. Igazi nagy családi, az óvoda kertjében megszervezett ünnep, mely első sorban az új szülők integrálódását segíti a szülőközösségbe, illetve bepillantást nyerhetnek az óvoda életébe, értékrendjébe is.

MIKULÁS

Ez az ünnep a titkolózás, meglepetés időszak. Levelet "írunk" a Mikulásnak majd szorgalmasan fényesítjük a kiscipőket. Versekkel, mondókával várjuk érkezését. Képzeldünk, mesélünk róla.

ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS/KARÁCSONY

Az egész december hosszú adventi készülődéssel, kellemes hangulatban telik. Családi programként, a szülőkkel adventi koszorút/asztaldísz készítését egy kellemes habos kakaós, teázós november végi délutánon. A gyerekekkel ajándékot készítését, kis meglepetés ünnepséggel kedveskedünk a szülőknek, titokzatossággal hangolódunk az ünnepre.

FARSANG

A kiemelt farsangi mókás napot megelőzi a folyamatos készülődés. Farsang napján: mókázunk, bolondozunk, telet üzünk. A vidámságot nem zárjuk le, az óvodai felnőttek is beöltöznek maskarába és a szülőkkel együtt egy nagy közös táncos multságot rendezünk vidám, szórakoztató játékokkal. A gyerekek érdeklődésétől függően még napokig tart a felfokozott hangulat.

MÁRCIUS 15.

Készülődünk az ünnepre, katonásdit, vonulós, huszáros játékokat játszunk. A kerületünkben lévő Hősök emlékműjéhez elvisszük a megemlékezés jelképeit, melyet közösen készítésük.

HÚSVÉT

A hangulati előkészítésen van a hangsúly. Beszélgetünk a falusi szokásokról, takarítunk, sütünk, ajándékot készítünk, tojást festünk, tojást keresünk izgalommal.

ANYÁK NAPJA

Folyamatosan közösen készülődünk: verseket mondogatunk, énekelünk, ajándékot készítünk. Kis ünnepség keretében megünnepeljük az anyukákat és a nagymamákat.

PÜNKÖSD

Tavaszi körjátékokat játszunk a zöld fűvön, a virágzó fák alatt. A népszokások elemeinek felhasználásával mozgásos versengéseket szervezünk. Pütkösi királyt és királynőt választunk.

GYEREKNAP

Különleges programokkal várjuk a gyerekeket, süteménykészítés, vicces szendvicsek "gyártása", kézműves foglalkozások, ugráló vár/játszóház, arcfestés/csillám tetoválás. Igazi móka, kacagás az egész nap. Ilyenkor hívjuk vendégségbe az előző évben ballagott, régi óvodásainkat. Meghallgatjuk élmény - beszámolójukat az iskolai életről, majd együtt játszanak a régi jó barátokkal, ismerős arcokkal.

NAGYOK BÚCSÚZTATÓJA/ÉVZÁRÓ

Az iskolába menőket elbúcsúztatjuk. A búcsúzás kedves, vidám, játékos. Éreztetjük velük, hogy büszkéek vagyunk rájuk és mindig szívesen vendégül látjuk majd őket.

6. A HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMOT KIEGÉSZÍTŐ PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÁSOK

Mivel mi magánóvoda vagyunk, a szülők minden szinten kinyilvánított igénye, hogy minél több és színesebb programot, kiegészítő képességfejlesztési tevékenységet nyújtsunk a gyerekeknek, lehetőleg az óvoda nyitvatartási idejében. Ezért ezen tevékenységek megszervezése számunkra elengedhetetlen. A kiegészítő szervezett tevékenységek beépítése a napirendbe lényeges feladat, mert semmiképpen nem csökkenhet a szabad játéktevékenység ideje. E mellett a minőségi elvek alapján a jó színvonalú nevelés megvalósítás érdekében a tiszta forrás alkalmazása és a megfelelően képzett, felkészült szakember teremti meg az igényes nevelőmunkát, a szakszerű fejlesztést. A szakmai tevékenységeket kiegészítő tevékenységek egy része beépül az óvodai napirendbe, de némelyiknél a csoportokból csak azok a gyermekek vesznek részt rajtuk, akiknek a szülei ezt a programot választják. Ebben az esetben ezeket a tevékenységeket kora reggeli 8-8.30-ig illetve 16 óra utáni időpontban szervezzük.

6. 1. JÁTÉKOS IDEGEN NYELVI NEVELÉS BIZTOSÍTÁSA (ANGOL)

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk után egyre inkább felértékelődik a nyelvtanulás jelentősége, ezzel szemben magyarok csupán 25 %-a képes a saját bevallása szerint legalább 1 idegen nyelven megértetni magát. Az utóbbi években fokozottabban megtapasztalhattuk, hogy az emberek, népek, kultúrák közeledésének alapja a kommunikáció. Multikulturális világunkban mára a mindennapi élet is számtalan olyan helyzetet teremt, amelyben nyelvtudás nélkül nem vagy csak alig lehet boldogulni, ezért az idegen nyelvek ismeretének ma igen magas a társadalmi értéke, hiszen a hasznossága egyértelmű. Az angol többek között az üzleti élet, a

tudomány és a számítástechnika domináns nyelve, az információk zömét angolul találjuk az interneten. Ahhoz, hogy a mai kor igényeinek megfelelő, jól hasznosítható nyelvtudással rendelkezünk, a tapasztalatok és a kutatások szerint is fontos, hogy a felnövekvő ifjú nemzedéknél minél hamarabb elkezdődjön az idegen nyelv elsajátítása. Ez ma már csaknem alapvető elvárása a szülőknek a magánóvodákkal szemben.

Az anyanyelv-elsajátítással foglalkozó tudósok vizsgálatai szerint, születéskor olyan fonetikai bázis áll rendelkezésünkre, mely lehetővé teszi, hogy bármely nyelv anyanyelvünké válhasson. Csecsemőként tehát nyelvileg "univerzálisak" vagyunk. Ebből a nagy bázisból azok a hangok fognak megerősödni, amelyeket az első időszakban hallunk, gyakorlunk. Ezért ez kritikus időszak az idegennyelv-tanulás szempontjából is, mert ez teszi lehetővé az idegen nyelv hangjainak tökéletes elsajátítását minden nehézség nélkül, jótékony hatással van a kiejtésre, az intonációra. A korai nyelvtanulás mellett szól még egy, talán lényegtelennek tűnő tényező is, hogy a szociális gátlások még kevésbé működnek, ekkor még nagyobb mersszel merünk megszólalni idegen nyelven, és amúgy is sokkal nyitottabbak vagyunk a világra.

CÉLOK

Időben elkezdni egy idegen nyelvvel való ismerkedést, mielőtt az intenzív nyelvi fejlődési képességek működésének szakasza lezárul az anyanyelv elsajátításának befejeződésével, vagyis az anyanyelv birtokában már nincs szükség a nyelv elsajátítási képességünk intenzív működésére. Amennyiben még ebben az időszakban belép egy idegen nyelv a gyermek életébe, ébren tartja ezen képesség működését, nagyobb eséllyel alakul ki pozitív attitűd a nyelvtanulással kapcsolatban, mely az idegen nyelvi tanulást megalapozza.

FELADATOK

- sikerélmények biztosítása az idegen nyelvi nevelés folyamatában,
- kihasználjuk, a gyermekek vele született egészséges kíváncsiságát és nyelvtanulás iránti fogékonyságát,
- üzenetközvetítések egymás felé angol nyelven a játék során,
- dalok, versek tanulása,
- mozgással a nyelvtanulás segítése,
- fontos hogy az idegen nyelv a játékhoz hasonlóan a gyermek számára örömforrássá váljon,
- élvezze az idegen tevékenységeket,
- minden kommunikációs aktus gyakorlatilag sikerélményt jelentsen számára.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- szabad hibákat elkövetni,
- beszédkedv fent maradjon,
- tudjon énekelni angol dalokat,
- tudjon elmondani angol verset,
- élvezze az angol nyelvi beszélgetést,
- értse a hozzá intézett kérdést,
- tudjon rá válaszolni tömondatban, - nyitott legyen a további tanulásra.

6.2. NÉPTÁNC

A mozgás megszerettetése, a hagyományörzés fontos eszköze. A tehetséggondozás egyik módja.

CÉLOK

Minden gyermek részére ízelítőt nyújtunk a magyar népzene, néptánc, hagyományörzés világából.

FELADATOK

A tevékenység irányított tevékenység keretében valósul meg heti egyszeri alkalommal 25-30 perces időkeretben folyik, szakképzett néptánc oktató vezetésével.

A tánctevékenységek anyagának kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, ezért a magyar néptáncok gazdag és változatos típusaiból az ugrótánc motívumaival, lépéseinek elemeivel ismertetjük meg a gyerekeket. A tanítási folyamat lépéseinek felépítésénél és anyagának kiválasztásánál a „játék és tánc az óvodában” c. Foltin Jolán – Tarján T. Katalin által kidolgozott szakanyagot tartjuk irányadónak.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ritmikusan mozog a zenéhez igazodva,
- mozgásában megjelenik a járás, lépés változatos formái, egyenletesen szépen jár,
- tánc-lépéseket tesz, forog,
- többféle tánclépést megismer, felismer, megtanul,
- tánclépések bemutatása egyedül és csoportosan,
- örömmel végzett tevékenység – a mozgás megszerettetése.

6.3. ZENEÓVODAI TEVÉKENYSÉG MEGVALÓSÍTÁSA

A tevékenység irányított tevékenységi formában kerül megvalósításra heti egyszer 25-30 perces időkeretben. A tevékenységek vezetője, irányítója az óvoda egyik zenei képzettséggel rendelkező óvópedagógusa vagy szükség esetén szolfézs tanár.

CÉLOK

Zenei nevelés alapjainak megerősítése, zeneszeretetre és mozgásra nevelés, tehetséggondozás.

FELADATOK

A belső mozgásritmus és a magyar nyelv beszédritmusának együttes kimunkálása. A mozgás és a ritmikus beszédérzet önálló koordinációjának mélyítése. A gyermekek zenei anyanyelvének, érdeklődésének megalapozása, zenei ízlésük, műveltségük alapjainak lerakása. Egyéni fejlesztés a tehetségcsirák ismeretében.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- zenei hallás, emlékezet, belső hallás fejlődése,
- ritmusérzék fejlődése,
- érzi az egyenletes lüktetést, a dalok ritmusát, azokat meg is tudja különböztetni,
- érzékeny a zenei hangokra,
- önálló előadásmód a tanultakból,

- továbbtanulási szándék az ének, zene területén - tehetségcsirák erősebb megnyilvánulásai.

6. 4. LÁB ÉS TARTÁSJAVÍTÓ TORNA – Vitamin torna

Gyógy testnevelő szakember irányításával - prevenciós jelleggel - minden óvodánkba járó gyermeknek heti egyszer 40-45 perces időkeretben Láb- és tartásjavító tornát biztosítunk. A tevékenység irányított tevékenység formájában valósul meg.

6.5. LOGOPÉDIA

A beszédhibás gyermekek fejlesztéséhez heti két alkalommal logopédust biztosítunk. A gyerekek felmérése után egyéni fejlesztési terv szerint történik a fejlesztés.

6. 6. FEJLESZTŐ TEVÉKENYSÉGEK SZERVEZÉSE ISKOLÁSKOR ELŐTTI ÉVBEN –Polgár Judit Sakkjátszótér programja alapján

CÉLOK

A gyermekek tanulási esélyteremtése érdekében kerül sor az óvodában minden nap a tanköteles korú gyerekeknek.

FELADATOK

Szervezett irányított tevékenységben, játékban vesznek részt, amely mindig egy-egy részképesség fejlesztését célozza meg.

Év elején összeállítunk egy feladatlap sorozatot is minden gyermeknek. Ebben egy-egy fejlesztendő területből kb. 5-6 feladat kerül megvalósításra. A fejlesztő játékok, feladatlap megoldások egész év folyamán kerülnek megvalósításra folyamatosan a gyerekekkel. Sokszor rajzolnak, kirakóznak, társasoznak a fennmaradó időben.

FEJLESZTÉSI TERÜLETEK:

- a feladattudat fejlesztése,
- egyéni részképességek fejlesztése,
- önállóságra nevelés,
- erkölcsi nevelés,
- anyanyelvi nevelés
- tehetséggondozás,
- közösségi nevelés,
- egyéni igények kielégítése.

6.7. SAKK

A sakk 2 szintéren jelenik meg óvodánkban. Egyrészt 5éves kortól heti egyszer 25-30 percben szülői igény szerint, a gyerekek sakk oktatáson vehetnek részt, másrészt 2013 márciusa óta Polgár Judit Sakkjátszótér programja alapján folyik a gyerekek komplex képességfejlesztése.

Óvodánk 2017 május 24-én ünnepélyes keretek között megkapja a Sakkjátszótér program kiemelt referenciaóvodája címet.

CÉLJA ÉS FELADATAI

A sakk egy értelemfejlesztő társasjáték és amellet, hogy észrevétlenül, játékos formában gazdagítja a gyermekek gondolkodását, fejleszti logikai készségét, komplex személyiségformáló hatása van.

Mint gondolkodásra készítő játék jó alapot nyújt a matematikai neveléshez.

Fejleszti a problémamegoldó gondolkodást, az előrelátást, hiszen a játékosnak számba kell vennie a lehetséges lépéseket, és ki kell gondolnia, hogy ezek közül melyik lesz a legjobb.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI A VÁLASZTHATÓ TEVÉKENYSÉGBEN:

- ok-okozati összefüggéseket tudnak felfedezni,
- megalapozza az elemi kombinatív képességet,
- feladatmegoldásokban többféle megoldásokra ad lehetőséget,
- összehasonlítanak mennyiségeket,
- a tízes számkörben számolni tudnak,
- kialakul bennük a figyelés, az önkontroll és a fegyelem,
- eligazodnak síkban, és térben és felismerik a térbeli állások helyzetének irányait,
- képesek alakzatokat, tárgyakat, tulajdonságaik szerint válogatni,
- megnövekszik emlékezeti kapacitásuk,
- megjelenik a szándékos felidézés,
- növekszik a kreativitásuk, nyitottabbak az újszerű, eredeti ötletekre, gondolatokra, - fejlődik kitartásuk, türelmük.

6.8. ÚSZÁS

Az **úszástevékenység** tanítási-tanulási folyamat differenciáltan valósul meg az óvodában.

A 4-5 évesek esetében, kezdőknek, vízhez szoktatás folyik.

Akik eredményesen fejlődnek a vízhez szoktatás során, tehát haladóknak számítanak, azok úszástanításban vesznek részt heti egyszer másfél órában, melybe az utazás is bele értendő.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI A VÁLASZTHATÓ TEVÉKENYSÉGBEN:

- érezze jól magát a vízben,
- biztonságosan mozogjon a vízben,
- feküdjön fel a vízre,
- szívesen vegyen részt a vizes játékokban, - a gondozási feladatokat önállóan tudja ellátni.

6.9. SÍELÉS/KORCSOLYA

Ezekon a programokon 4/5 éves kortól vehetnek részt a gyerekek a szülői igények alapján.

A csoporton belül differenciáltan foglalkoznak a gyerekekkel az oktatók. A kezdő és haladó csoportjában a gyerekek ismeretében valósítják meg a fejlesztéseket.

Az időtartam heti egyszer másfél órában, mely utazással együtt értendő, alvásidő alatt.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI A VÁLASZTHATÓ TEVÉKENYSÉGEKBEN:

- fejlődjön az egyensúlya,
- érezze jól magát a tevékenység közben,
- biztonságosan mozogjon a pályán,
- tanuljon meg alaplépéseket,
- vegyen részt a játékokban,
- a gondozási feladatokat önállóan tudja ellátni.

6.10. BALETT/JÓGA

Mindkét tevékenység hozzájárul a gyermekek nagy mozgásigényének kielégítéséhez, a harmonikus és összerendezett mozgás fejlesztéséhez, segíti a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődését egy önfelelt vidám játékon keresztül.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI A VÁLASZTHATÓ TEVÉKENYSÉGEKBEN:

- nő az erejük, állóképességük, koordinációs képességük,
- jobban megismerik önmagukat, nő az önbizalmuk,
- fejlődik a kreativitásuk,
- mozgásuk harmonikussá válik,
- megtanulják jobban megélni, kifejezni az érzelmeiket,
- fejlődik az érzelmi intelligenciájuk,
- képesek egymásra jobban odafigyelni,
- megtanulnak lenyugodni, elcsendesedni, relaxálni (a légző- és relaxáló gyakorlatok), - fejlődik a figyelmük (koncentrációs gyakorlatok).

6.11. JUDO

Mint küzdősport, alapvető célja közé tartozik a fiatalkori agresszivitás szabályozása, a tisztelet, megbecsülés, udvariasság, akaraterő, teherbíró-képesség, belső fegyelem kialakítása a japán minta alapján. Nagyon fontos személyiség fejlesztő szerepe van. A judónak különösen fontos eleme az esési technikák elsajátítása, amely a balesetek megelőzésében segít. A tartásjavító és törzsizom erősítő gyakorlatok hatására tartás problémák megelőzésében is fontos szerepe van. A judo mozgásanyaga magas szintű képességfejlesztést és jellemformálást biztosít, továbbá alkalmas arra, hogy olyan fizikai alapot, mozgáskultúrát és belső tartást adjon, amelyre bármelyik sportág alapozhat fiúknál és lányoknál egyaránt.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI A VÁLASZTHATÓ TEVÉKENYSÉGBEN:

- megismeri a sportág alapjait,
- fejlődik a koordinációjuk,
- nő az önbizalma, önfegyelme,
- fellépése biztos, határozott lesz,
- tökéletesedik izom-és csontozata,
- nő az izomszalagok teherbíró képessége,
- fokozódik a sérüléseknek ellenálló szövetek létrehozása,
- megtanulnak helyesen esni,
- fizikai erejük, gyorsaságuk növekszik,
- reflexeik, ügyességük javul,
- javul a magatartásuk,
- kifejlődik a taktikai érzékük,
- megtanulnak helyesen ítéletet alkotni saját és ellenfelük képességeiről, amely segíti őket az önismeret és a helyzetmegítélés kialakításában.

6.12. ALAPOZÓ TORNA

A szülői igények szerint szerveződik, és jól kiegészíti az óvodai mozgásfejlesztést.

FELADATOK:

Ez a kiegészítő tevékenység lehetőséget biztosít az egyéni fejlesztésekre, a mozgás megszerettetésére, az egészséges életmód alakítására.

7. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

7.1.SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Csoportjainkban az aktuális törvényi és rendeleti előírásoknak megfelelő számú és képzettségű óvodapedagógus és dajka foglalkozik a gyermekekkel. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja. Az ő munkájuk segítőjeként igény szerint alkalmazunk még pedagógiai asszisztenseket, szükség szerint igénybe vesszünk logopédust, művészeti tárgyakban és idegen nyelvi nevelésben egyéb szakemberek segítségét. Óvodánk alkalmazotti közösségét a gyermekek iránti őszinte szeretet és egymás tisztelete, segítése jellemzi. Óvodánk erősségének ezt a szeretetteljes, derűs légkört, az egymást segítő, elfogadó munkatársi kapcsolatot érezzük.

CÉLUNK

A mesterségbeli tudás folyamatos megújítása, kiegészítése és a szervezeti feladatokhoz szükséges ismeretek megszerzése.

ÓVODAPEDAGÓGUS-KÉP

Az alábbiakat tartjuk fontosnak

- műveltségünk, igény szintünk tesz bennünket alkalmassá a feladatok elvégzésére,
- mélységesen érdeklődünk minden gyermek iránt, jólétükért felelősséget érzünk,
- sohasem kapkodunk, mindennek megadjuk a módját,
- halkan, természetes módon beszélünk jó ritmusban,

- szituációérzékenység jellemez bennünket,
- türelmes, kiváró, biztató, támogató, előhívó magatartás jellemez bennünket,
- kellő önbizalommal rendelkezünk,
- képesek vagyunk az önkontrollra, önkorrekcióra,
- tudjuk magunkat motivált helyzetbe hozni,
- partner kapcsolatainkban eredményesek, hatékonyak vagyunk,
- elkötelezettek vagyunk értékeink iránt, következetesek a megvalósításban és képviselőként,
- a mesterségbeli tudásunk biztonságot ad, nyitottak és rugalmasak vagyunk,
- alkotó, értelmiségi szerepként értelmezzük munkánkat,
- kézikönyvként használjuk: „Óvodai nevelés játékkal és mesével” c. módszertani könyvet, az „Óvodai nevelés játékkal, mesével” kiadványt.

Az **óvoda vezetője** benne él a játékos és mesés óvodában. A közös ügy képviselője, a feltételek megteremtője, partner. Ismeri munkatársai adottságait, elősegíti fejlődésüket. A közösen kidolgozott és elfogadott szempontok, és rend szerint ellenőrzi, és értékeli a munkát. Alkalmazza az ösztönzés differenciált formáit. Mindezt segítő, támogató attitűddel teszi.

TECHNIKAI DOLGOZÓK

Óvodánkban a dajkák ismerik a csoportba járó gyerekek és a csoport szokásait. Puhán nyúlnak a gyermekhez. Gyors a kezük, de nem kapkodnak. Kedvesek, halk szavúak. Elfogadják a játékkal járó „rendetlenséget”. Segítenek a gyermek szükségleteinek kielégítésében. Rendet, tisztaságot tartanak. Dajkálnak. Társai az óvodapedagógusoknak. Megosztják a munkát egymás között.

ALKALMAZOTTI KÖZÖSSÉG, NEVELŐTESTÜLET, ÓVÓPÁROK

Legfontosabb feladatunk a kisgyermek nevelése, a gyermeknek és a további partnereknek való megfelelés. Ez határozza meg az együttműködés szempontjait.

Azonos nevelési elveket vallunk, összehangolódunk, segítjük egymást. A közös ügyekben elkötelezettek vagyunk. Teljesítőképessegre figyelő munkamegosztást alakítunk ki mindenki részvételével.

Hatékonyan és eredményesen működtetjük a kommunikációs rendszerünket az egész óvodában és az épületekben. Ennek pontos rendjét az óvodai szabályzatok tartalmazzák. Közösen, egyértelműen határozzuk meg az elvárásokat és a teljes megvalósításra törekszünk. Az ellenőrzési, értékelési rendszerünk ezen elvárásokra épül.

A párokat (lehetőleg állandó) egymással jó emberi kapcsolatban lévő, segítőkész, egymást kiegészítő pedagóguspárok alkotják. Az egy csoportban dolgozók együttműködő kapcsolatot alakítanak ki. Az eredményességet napi megbeszélésekkel segítjük.

7.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

7.2.1. ÉPÜLETEK, HELYISÉGEK

Óvodánk 3 egymás melletti telken, kertes, családi házakban, csendes mellékutcában található, ahol a környezet lehetőséget ad gyermekközpontú, családi légkörű, nyugodt hangulatú óvoda működéséhez.

Az óvoda első és fő épülete 1998-ban egy régi kétszintes polgári villában lett kialakítva, a földszinten kettő az emeleten pedig egy csoportszobával és a hozzájuk tartozó öltözőkkel, mellékhelyiségekkel. Szintenként egy tálalókonyhával és kis tároló helyiséggel rendelkezünk.

A második épület 2016-ban lett kialakítva egy földszintes épületben, ahol a kiszolgáló helyiségekkel egy csoport került elhelyezésre.

A harmadik épületet, teljes felújítás után 2017-ben vesszük birtokba 1 óvodai csoporttal.

Az óvoda rendelkezik tornaszobával, így a testi nevelést a tornaszobában valamint a szabadban biztosítjuk. A sport tevékenységek biztosítása külső területeken (úszás, korcsolya/ sielés) kiegészíti a szükséges téri igényeket, sőt differenciált fejlesztő tevékenységet biztosít. Az épületet egyik oldalán játékokkal felszerelt árnyas, a másik oldalán napos kert veszi körül.

7.2.2. ESZKÖZÖK, FELSZERELTSÉG

Csoportszobáinkban szép, esztétikus, gyermekléptékű bútorok találhatóak. Játékszereink jó minőségűek, és megfelelő mennyiségben állnak rendelkezésünkre. Fajta tudatos fejlesztés eredményeként igazodnak a helyi programunk igényeihez. Az elhasználódás miatt ezek pótlása folyamatos.

Programunk sajátossága, hogy sokat kézműveskedünk, sok eszközt készítünk játékainkhoz. Ezekhez a tevékenységekhez nagy mennyiségben áll rendelkezésünkre anyag, melyek folyamatos pótlását a költségvetésből biztosítjuk.

Mozgáshoz, mozgásos játékainkhoz sokféle eszközzel rendelkezünk (labdák, kötelek, lépegetők, kézi szerek stb.) Ez is állandó karbantartást kíván.

Többféle hangszer használunk az ének- zenéhez, saját, általunk készített eszközeink is vannak.

Sok szép, igényes kivitelű mesekönyv, ismeretterjesztő könyv segíti irodalmi és anyanyelvi nevelésünket. Elhasználódásuk gyors, folyamatos bővítése szükséges.

Pedagógusaink önképzéséhez pedig bő választékban áll szakirodalom rendelkezésre. Nevelő munkánkat segíti továbbá minden csoport részére biztosított CD lejátszó, valamint számítógép, fénymásoló, stb.

Udvari tevékenységeinkhez elegendő játékkal rendelkezünk. Minden évben felújított homokozók és udvari játékeszközök várják gyermekeinket. A kerti munkákhoz eszközökkel valamint a karbantartáshoz kisebb házi szerszámkészlettel rendelkezünk. A takarításhoz megfelelő mennyiségű és minőségű takarítóeszközeink vannak. A gyermekmunkákhoz kisméretű kerti szerszámokkal, hólapátokkal, seprűvel vagyunk felszerelve.

Eszközeink eszközjegyzéknek megfelelően rendelkezésünkre állnak, ennek pótlása folyamatos.

7.3. SZERVEZETI ÉS IDŐKERETEK

A gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése érdekében szükség van a rendszerességre és az ismétlődésre. A gyermekek életkor szerinti összetétele alapján eltérnek a szükségleteik, ezért differenciáltan biztosítjuk a tevékenységekhez szükséges időtartamot. Nevelésünket olyan életmódszervezésnek tekintjük, ami három-négy évre kiterjedő idő, melyet a gondozás, a játék és a mese tölt ki. A játék kitüntetett szerepének megőrzése mellett, figyelünk a játék és a tevékenységek közötti harmonikus arányok megteremtésére.

A gyerekek által kezdett játék kiteljesítését szolgálja az óvodapedagógus segítő, a tartalmat érdekesebbé tevő játékviselkedése. Minél hosszabb, nyugalmas és tartalmas játékidőt biztosítunk. Az időtartam meghatározhatatlan, folyamatos és nem szakaszolt. Mindenre annyit fordítunk, amennyi az alapötlet variációkhoz, a teljes kijátszáshoz szükséges.

Irányított tevékenységek területei és heti elosztásuk kéthetes ciklusban:

- mozgás: hetente 1x
- ének, zene: hetente 1x
- verselés, mesélés: hetente 2x
- rajzolás, festés: hetente 1x
- környező világ tevékeny megismerése: hetente 1x

NAPIREND

Az óvodai életünk ésszerű tagolása elsősorban a gyerekek biológiai szükségleteihez igazodik.

A gyerekek igénylik az ismétlődő napirendet, ami általában így alakul (a csoportnaplóban kerül rögzítésre a pontos napirend, ezek ajánlások):

8.00- 11.45 Játék a szabadban, a szobában. Ezen belül 8-9 között folyamatos tízórai és 5-35 perces szervezett tevékenységekre kerül sor, az éppen aktuális igények és szükségletek szerint, amit pontosan tartalmaz az éppen aktuális csoportnapló.

11.45- 13.00 Készülődés az ebédhez. Ebéd. Készülődés a délutáni pihenéshez

13.0- 14.45 Mese, pihenés, alvás

14.45- 15.30 Folyamatos felkelés, uzsonna.

15.30- 17.00 Játék (amíg az időjárás engedi, mindig az udvaron).

A kétnyelvű idegen nyelvi nevelés biztosítása érdekében 50-50%-ban történik a munkaidő megosztása az angol nyelvű és a magyar nyelvű nevelési időszak biztosítása érdekében.

A 6. fejezetben olvashatók a helyi pedagógiai programot kiegészítő pedagógiai szolgáltatások sora, melyek megvalósításának idejének egy része szerepel a napirendben, vagy a napirend előtt és után az óvoda épületében valósulnak meg. Ezek pontos beosztása a csoportnaplókban kerül rögzítésre, és követhető nyomon.

CSOPORTSZERVEZÉS

A jelentkező gyerekek életkori és fejlettségi összetétele, az éppen aktuális gyereklétszám, az óvodapedagógusi párok munkamegbeszélése határozza meg a csoportszervezés módját. Tiszta

és részben vegyes csoport egyaránt szervezésre kerülhet. A csoportösszetételről az óvodavezető dönt a szülő és a nevelőtestület véleményét figyelembe véve, a gyermek mindenek feletti érdeke szerint. Az együttélés szabályainak kialakítására nagy gondot fordítunk.

7. 4. NEVELŐMUNKA TERVEZÉSE

A csoportnapló az érvényben lévő rendelet alapján kerül kitöltésre.

A nevelőmunka tervezésének elveit a Brumi Óvoda Helyi Pedagógiai Programja tartalmazza. A nevelési terveket a nevelési feladatok elvei szerint kell kifejteni. A csoportnaplókban a gyerekek ismerete alapján tervezik az óvodapedagógusok a nevelési tervek lépéseit negyedévenkénti tervezéssel és értékeléssel.

Tématervezés alapján történik a fejlesztési tervek megvalósítása, komplexitási elvek figyelembe vételével. Heti-kétheti bontásban különböző tevékenységek tématervezései kerülnek megfogalmazásra. Életkor és fejlettség figyelembe vételével történik a tervezés, differenciálás és egyéni bánásmód alapján. A gyerekek fejlődésének nyomon követése alapján kerülnek előtérbe a képességfejlesztési feladatok fontossága, aktualitásai.

A Fejlődési napló vezetésének részei: anamnézis, beilleszkedés az óvodába, és a nevelőtestületi szempontsor témái. Ezek is hozzájárulnak a fejlesztési tervek kidolgozásához. Ezt a munkát jól kiegészíti az évenkénti helyi iskolaérettségi vizsgálatok eredményei, és az erre épített fejlesztő pedagógiai tevékenységek tervezése a tankötelessé váló gyereke részére (l. 6 fejezet).

A fejlődési napló vezetésének tartalma ad képet a gyerekek fejlődéséről, és egyben ez adja alapját is a tervezésnek.

8.AZ ÓVODA GYERMEKVÉDELMI FELADATAI

Óvodánkba a gyermekek rendezett családi környezetből jönnek. Veszélyeztetett, hátrányos helyzetű családok, gyermekek nincsenek óvodánkban. A szülők jól szituáltak, magas iskolai végzettségűek. A családok megfontoltan, több szempontot megvizsgálva választják óvodánkat és hasonló elvárásaik vannak az óvodával szemben, mint amit ők tudnak nyújtani otthon gyermekeiknek.

Ezért a gyermekvédelmi munka az óvodánkban általában magatartási és egészségügyi problémák megoldásának megsegítését és ez ügyben a külső segítő intézményekkel való kapcsolat felvételét és folyamatos kapcsolattartást jelenti.

CÉL

Célunk elsősorban a prevenció és a kialakult gyermekvédelmi esetek megnyugtató megoldása. Ezek területe inkább a túlzott engedékenységből, az önállótlanúságra nevelés tényéből, az elkényeztetésből erednek. A hatékonyság érdekében a problémás gyermek, illetve családja számára a segítségnyújtás felajánlása, formájának, módjának, lehetőségeinek megtalálása.

FELADATOK

Vezető:

- a gyermekvédelmi feladatok meghatározására törekszik,
- a gyermekvédelmi feladatok elvégzésének ellenőrzése, értékelése, gyermekvédelmi jelzése begyűjtése, szűrése, a szükséges javítások megtétele,
- az együttműködés a családokkal,
- a gyermekvédelmi munkához szükséges információk biztosítása,
- együttműködik a védőnőkkel, Kertvárosi Pedagógiai Szolgálattal,
- a kapcsolattartás formája: személyesen, adatszolgáltatással, valamint részvétel a kapcsolattartásban.

Óvodapedagógusok:

- a gyermek körülményeinek megismerése,
- a gyermek fejlődésének nyomon követése,
- veszélyeztető tényezők felismerése,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos jelzőrendszer működtetése,
- együttműködés az okok megszüntetésében,
- az ellátások módozatainak ismerete, kérése a gyermek számára.
- óvodába járás nyomon követése.

SIKERKRITÉRIUMOK

- minden esetben megtörténik a felderítés,
- időben kapja a gyermek a segítséget,
- működik a kapcsolat a szülővel,
- partneri elégedettségmérés.

9. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

Jelentős nevelő hatással bír a csoportban lévő gyermekekre, ha a csoportba egy-két eltérő nevelési igényű gyermek is jelen van. Ügyelnünk kell arra, hogy csak olyan speciális nevelést igénylő gyermekek nevelését vállalja fel az óvoda, akiket meglévő személyi- és tárgyi feltételei között képes ellátni, integráltan nevelni.

Alapító okiratunk szerint sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése nem szerepel, viszont nálunk is vannak gyerekek, akik kiemelt figyelmet igényelnek. Ide tartoznak a tehetséges és a részképességek terén akadályozott, gyerekek nevelése.

A mi óvodánk az alábbi speciális problémával küzdő gyermekek nevelését tudja felvállalni:

- beszédhiba,
- beszédészlelési és beszédértési zavar,
- figyelem és koncentrációs gyengeség, - grafomotoros éretlenség, - tanulási nehézség veszély.

Ezek a gyerekek egyénre szabott, logopédus, fejlesztő pedagógus által vezetett, illetve irányított fejlesztésen vesznek részt. A csoportban lévő társaik toleranciát tanulnak: elfogadják társuk többiekétől eltérő tulajdonságait, beszédét, szokatlan megnyilvánulásait. Megtanulják

az odafordulást, az állandó készenlétet: hátha a másíknak szüksége van valamire, s ha ügyesek vagyunk még azt is, hogy nem szabad kihasználni a másík elesettségét, nem szabad gúnyt úzni belőle, ugyanakkor nem kell túlkényeztetni, vagyis megtanulják az értelmes szeretetet.

A **tehetséges gyerekek** nevelése is fontos feladat, és tervszerű nevelésük igényes és felkészült pedagógus tudja megvalósítani. A gyermekek megfigyelése alapján észlelt tehetségcsírák alapján egyéni tervet készít az óvodapedagógus, és a szülők bevonásával megvalósítja a fejlesztő tevékenységeket.

CÉL

Minden gyermek adottságaihoz képest eljusson az optimális fejlettséghez (1. 6. fejezet)

FELADATOK

- adatokat gyűjtünk, felismerjük a problémát,
- felvesszük a szülővel a kapcsolatot, bejegyzésüket kérjük a vizsgálathoz,
- szükség esetén megkeressük a szakszolgálatot,
- folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a szülővel,
- szükség esetén újabb vizsgálatot kérünk,
- a gyermekek fejlődésbeli hiányosságainak pótlásán egyéni fejlesztési terv szerint dolgozunk,
- érzelmi biztonságot teremtünk a gyerekek számára,
- erősítjük önbizalmát, a kis teljesítményeknek is örülünk, biztatjuk, segítjük,
- az erősségeire, kedvező adottságaira építünk,
- a tanulásban a játékot tartjuk elsődleges területnek, - a többi gyermek elfogadására neveljük mintánkkal.

10. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

10.1. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD KAPCSOLATA

Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek a családe, hogy kicsinyeik ezer szállal kötődnek szüleikhez. Életük formálása alapvetően a család dolga, kötelessége és öröme. Mi abban tudunk segíteni, hogy a gyermek egyre bátrabban és önállóbban kimeréskedjen a családi fészekből.

Kapcsolattartási formák: szülői értekezlet, fogadóóra, játszó délelött és beszélgető kör, rendezvények

SZÜLŐI ÉRTEKEZLET

Egy évben két szülői értekezletet tartunk, szeptemberben és februárban. A szülői értekezleten a csoportról adunk információkat, egyes gyerekekről nem. A szülőknek lehetőségük van fogadó órát kérni, ahol a saját gyermekükről beszélgetünk velük.

CÉLOK

Tájékoztatás, információ átadás és csere a csoport és az óvoda életéről, együttnevelés megvalósítása

FELADATOK

- az óvó párok együtt készülnek fel az értekezletekre,
- szülők megismerjék a nevelési elképzelésünket, a gondozási-, nevelési feladatokat, megbeszéljük az egész csoportra vonatkozó nevelési kérdéseket, fejlesztési tartalmakat,
- ismertetjük a tervezett külön programokat, színházlátogatásokat és kirándulásokat,
- a szülők igényeinek megismerése,
- tapasztalatokat összegezzük, jegyzőkönyvet készítünk,
- a szülőkkel való együttműködés és a személyes kapcsolat erősítése, - a szülői igények felmérése.

SIKERKRITÉRIUMOK

- a szülők 70%-a részt vesz a programokon, - hozzászólnak, beszélgetnek, segítenek, - közös döntések születnek.

FOGADÓÓRA

CÉL

A gyermekkel kapcsolatos események, eredmények, problémák megnyugtató megbeszélése. Az együttműködés és a bizalom erősítése, kölcsönös ismerkedés, tájékozódás.

FELADATOK

- ismertetjük a fogadóórák rendjét,
- egyeztetjük a szülővel az időpontot,
- megteremtjük a nyugodt körülményeket a zavartalan beszélgetéshez, - az óvodapedagógusi páros összegzése, feladatok egyeztetése,
- a fogadóórán elhangzottakat a gyerek fejlődési naplójában rögzítjük.

SIKERKRITÉRIUM:

- elfogadható megoldás születik a felek számára a gyerek érdekében
-

JÁTSZÓ DÉLELŐTT ÉS BESZÉLGETŐ KÖR

CÉL

A szülők bepillantást és sajátélményt szerezzenek a csoportban folyó napi tevékenységekről: - megismerjék az óvónők nevelési attitűdjével,

- képet kapjanak az óvodapedagógusok, szakemberek és dajkák közötti együttműködésről,
- megfigyelhessék gyermekük óvodai játéktevékenységét,
- személyesen megfigyelheti, hogy gyermeke milyen mértékben vesz részt a tanulás-, munka-, és önkiszolgáló tevékenységeiben,
- megismerkedjenek a csoport játék eszközeivel.

FELADATOK

- nevelési évben egy alkalommal szervezünk játszó délelőttöt és utána egy beszélgető kört,
- az óvó párok együtt készülnek fel, kialakítják a munkamegosztást,
- tapasztalatokat összegezzük, konzekvenciákat levonjuk,
- a szülőkkel való együttműködés és a személyes kapcsolat erősítése.

SIKERKRITÉRIUMOK

- a szülők 70%-a részt vesz.
- hozzászólnak, beszélgetnek.
- közös döntések születnek.

RENDEZVÉNYEK

SZÜRETI MULATSÁG

CÉL

- új szülők befogadása,
- értékteremtés,
- szülői közösségfejlesztés, - hagyományápolás.

FELADATOK

- a "batyus" program meghirdetése,
- a családi napot előkészítjük: időpontot egyeztetünk a zenészekkel, szakáccsal, - a tapasztalatokat összegezzük, megbeszéljük a szülőkkel, és a testülettel.

SIKERKRITÉRIUMOK

- a családok 70%-os részvétele,
- jól érzik magukat,
- megismerik az óvoda értékrendjét (célből eredeztetve).

ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS/KARÁCSONY

Az egész december hosszú adventi készülődéssel, kellemes hangulatban telik. Családi programként a szülőkkel adventi koszorút/asztaldíszet készítünk egy kellemes habos kakaós, teázós november végi délutánon. A gyerekekkel ajándékot készítünk, titokzatossággal hangolódunk az ünnepre.

FARSANG

A kiemelt farsangi mókás napot megelőzi a folyamatos készülődés. Farsang napján: mókázunk, bolondozunk, kisse-bábot égetünk, telet üzünk. A vidámságot nem zárjuk le, az óvodai felnőttek is beöltöznek maskarába és a szülőkkel együtt egy nagy közös táncos mulatságot rendezünk vidám, szórakoztató játékokkal. A gyerekek érdeklődésétől függően még napokig tart a felfokozott hangulat.

10.2. AZ ÓVODA- ISKOLA KAPCSOLATA

Mivel az óvodánkba járó gyermekek nagyon különböző iskolákba tanulnak tovább, több iskolával is tartjuk a kapcsolatot. Meghívásra részt veszünk a gyerekekkel együtt az iskolák bemutató óráin, amit a leendő iskolásoknak szerveznek. Igyekszünk abba az első osztályba

ellátogatni volt óvodásunk tanul. Amennyiben lehetőséget kapunk részt veszünk az óvónőknek szóló nyílt napokon is, ahol lehetőségünk nyílik egy-egy iskola alaposabb megismerésére, illetve bepillantathatunk és visszajelzést kaphatunk egy – egy volt óvodásunk iskolakezdésének alakulásáról.

CÉL

Az átmenet zökkenőmentessé tétele a gyerekek számra

FELADATOK

- az iskolába ment gyerekek bevalását követjük, -
- iskolalátogatásra a gyerekekkel megyünk.

SIKERKRITÉRIUMOK

- a gyermekek bepillantást kaphatnak az iskolai életbe, -
- a partnerek elégedettsége,
- zökkenőmentes átmenet az óvoda és az iskola között.

10.3.KAPCSOLAT A SZAKSZOLGÁLATOKKAL

Kertvárosi Pedagógiai Szakszolgálat felvesszük a kapcsolatot amennyiben az iskolaérettség tekintetében nincs egyetértés a szülők és az óvoda véleménye között.

Egyéb rész képesség zavar vagy viselkedés probléma gyanúja esetén szintén az ő segítségüket kérjük.

CÉL

A gyermek eredményes fejlesztése, eljuttatása optimális szintre

FELADATOK

- a gyermeket megfigyeljük, az elmaradást feltárjuk,
- a szülővel megbeszéljük, megnyerjük a vizsgálat elvégzéséhez,
- kitöltjük a jelzési lapot, eljuttatjuk,
- nyomon követjük a részvételt a fejlesztéseken,
- folyamatosan kapcsolatot tartunk a szakemberrel,
- tájékoztatjuk a szülőt és tájékozódunk tőle,
- rögzítjük a gyermek fejlődési naplójában, csoportnaplóban.

SIKERKRITÉRIUMOK

- a gyerekek megkapják a szükséges fejlesztést,
- a partnerek elégedettek,
- tanköteles korukra „iskolaérettekké” válnak.

10.4.KAPCSOLAT AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓKKAL

CÉL

Együttműködés kialakítása a gyerekek egészsége érdekében.

FELADATOK

- együttműködési szerződést kötünk az ellátásról,
- aláírjuk a szülőkkel, hogy hozzájárulnak a vizsgálatokhoz,
- a vizsgálatok feltételeit biztosítjuk,
- részt veszünk a szülők tájékoztatásában a vizsgálati eredményekről.

SIKERKRITÉRIUMOK:

- minden gyerek részt vegyen a vizsgálatokban, - szükség esetén időben jusson el a szakorvoshoz, - az érdekelt felek elégedettsége.

10.5. KAPCSOLAT A FENNTARTÓVAL

CÉL

Működés zavartalan biztosítása a gyerekek eredményes nevelése érdekében

FELADATOK

- Együttműködés, segítség, támogatás, őszinteség, megbeszélés, problémák feltárása

SIKERKRITÉRIUM

- Az intézmény eredményes és hatékony működése.
- Fenntartói értékelés és igények a működésről - Partneri elégedettségmérés eredményei alapján.
- A gyerekek részére 100%-ban nyugodt, egészséges és biztonságos környezetet biztosít.
- Figyelemmel kíséri az óvodahasználók kéréseit.
- A szülői igények kielégítés érdekében tett és tesz módosításokat eredményesen az ügyek 80 %-ban.

11. A NEVELŐMUNKA ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI ELVEI

Az nevelési év indítása előtt önértékelést végzünk. Ez az előző nevelési év értékelését tartalmazza. Célunk, hogy az intézményen belül meginduljon a belső párbeszéd az intézmény helyzetéről, az eddigi nevelőmunka értékeléséről.

Ebben a nyitott önértékelésben az intézmény teljes munkatársi köre részt vesz. Ez a nyitott önértékelés magában foglalja a *belső és külső intézménykép* felmérését. A *belső intézménykép* az intézmény dolgozóinak elvárásait, jövőképét és az intézmény erősségeiről, gyengeségeiről kialakított képét foglalja magába. A *külső intézménykép* foglalja magába a partnerek elégedettségét, elvárásait. Ezt a nyitott önértékelést és a partnerek igényeit, elégedettségi vizsgálatát összehasonlítjuk, elemezzük (kollégák bevonásával), s az elemzések alapján következtetéseket vonunk le céljaink felállításához.

A megvalósítás színvonalát, minőségét és eredményességét mindenek előtt az önellenőrzés, önértékelés eszközeivel állapítjuk meg.

Az önértékelés kiterjed:

- a vezetés szerepére a szervezeti kultúra fejlesztésében,

- az intézmény stratégiájának megvalósítására,
- az erőforrások figyelembevételének módjára,
- a partneri igények figyelembevételének módjára,
- az intézmény által elért eredményekre,
- a munkatársak bevonásának mértékére,
- a folyamatos fejlesztés eredményeire,
- a partnerek elégedettségére,
- a kitűzött célok elérésére, megvalósítására.

Ez az előkészítő munka alapozza a meg a következő év tartalmi munkáját.

Akkor tudjuk hatékonyan és eredményesen végezni munkánkat, ha a középpontba állítjuk
 - a gyermekek megfigyelését és - partnereink igényeit, elvárásait.

A nevelőmunka értékelésének elveit az óvodavezető használja fel a belső pedagógiai és működtetési területek ellenőrzésekor:

- Milyen pedagógiai álláspontot alakítottunk ki?
- Elég laza-e a tervünk?
- Rugalmasak vagyunk-e a gyakorlati megvalósításban?
- Jól rangsoroltuk-e a feladatokat?
- Ösztönözzük-e a képzelődést?
- Mutatunk-e elegendő játékfogást, adunk-e elég technikai segítséget?
- Tudunk-e várni, kivárni?
- A határozott vezetést összhangba tudjuk-e hozni a spontaneitással, rugalmassággal, folyamatossággal?
- Hitelesek és őszinték vagyunk-e a szülők előtt?
- Hogyan műveljük és neveljük önmagunkat?

Törekednünk kell az intézmény által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó vélemények megismerésére. Ennek érdekében a szülőknek összeállítottunk egy kérdéssorozatot. A kollégák számára biztosítjuk azt, hogy részt vehessenek az intézmény működését kialakító folyamatok formálásában, folyamatos fejlesztésben.

Menete:

1. Tervezés
2. Megvalósítás
3. Értékelés és Ellenőrzés
4. Beavatkozás

A teljes körű minőségirányítás alkalmazása során három területre fektetjük a hangsúlyt:

- a folyamatok szabályozásának képességére, -
- a szervezeti kultúra fejlesztésének képességére,
- a folyamatos fejlesztés képességére.

Ezen belül az óvodánk dolgozóinak önértékelő munkájától, a külső ellenőrzésektől függ három fejlesztendő képesség közül mikor melyikre helyezzük a hangsúlyt.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Az óvoda pedagógiai programja érvényességi 2017zeptember 1-től visszavonásig.

Az óvoda pedagógiai programjának lehetséges módosítási indokai:

- Az köznevelési törvény változásai, rendeletek megjelenése
- Az óvoda használók körének összetétele jelentősen megváltozik (60%)
- Szülői igények (60%)
- Szakmai innovációs igények a nevelőközösség részéről (60%) vezetői fenntartói igények, és azok támogatottsága a dolgozók és aszülők részéről (60%)

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Brumi Óvoda Helyi Pedagógiai Programját a szülői közösség és a nevelőtestület elfogadta.

A szülői közösség nevében:

A nevelőtestület nevében:

Budapest, 2017.március 1.

A Brumi Óvoda Helyi Pedagógiai Programját pedagógiai programját jóváhagyta az intézmény vezetője:

.....

Mészáros Ibolya

Budapest, 2017. március 1.

A Brumi Óvoda Helyi Pedagógiai Programját a Fenntartó 2017. március 2.án megtartott ülésén sz. határozatában jóváhagyta.

Budapest, 2017. március 1.

.....

Fenntartó képviselője